روزگار معدن

روزنامه اقتصادی معدن و صنایع معدنی ایران

www.Madandaily.com

دوشنبه • ۲۶ مهر ۱۴۰۰ • ۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۱۸ اکتبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۰۷ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

ضرورت تشکیل کنسرسیوم فولادسازان

عضو هیأت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: تشکیل کنسرسیوم توسط فولادسازان کشور می‌تواند به تعامل با شرکت‌های تولید برق بیانجامد تا بتوانیم از بحران کمبود انرژی به ویژه برق عبور کنیم. رضا شهرستانی با اشاره به تغییر رویه سیاست کشورهای صنعتی در راستای حفظ محیط زیست...

۴

وضعیت بحرانی فرونشست زمین در کاشمر

چند روزی می‌شود که شکاف‌های زمین در اصفهان نگاه همه را به سمت خود جلب کرده اما بر اساس نظر کارشناسان زمین شناسی کاشمر بسیار بیشتر از اصفهان بحرانی است. نشست‌هایی که موجب شده این شهر با ۲۰ سانتیمتر فرونشست در وضعیت فوق بحرانی قرار گیرد. اینکه چرا کاشمر به چنین روزی افتاده چندان عجیب نیست.

۶

سنگ اندازی در مسیر واردات تجهیزات معدنی بررسی شد

از رونق دلالی تا کاهش بهره‌وری

۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

گمرک، ماه شب چهاردهم

ناصر بزرگمهر
management@smtnews.ir
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

گمرک انبار نیست
گمرک‌ها را تخلیه کنید
گمرک سرگردنه نیست
گمرک محل بگیروببند نیست
گمرک و زیرمیزی‌ها
گمرک به‌روز نیست
گمرک و دلالی
گمرک خار در گلو
گمرک محروم از فناوری
گمرک و نیاز به دگرگونی

این فریادهایی است که سال‌هاست در حوزه‌های مختلف از زبان مردم و مراجعه‌کنندگان و مسافران و واردکنندگان و صادرکنندگان درباره گمرکات به زبان رانده می‌شود و بارها در رسانه‌ها نوشته و بیان شده و حتی مسئولان مملکتی در رده‌های گوناگون گفته‌اند و هیچ گاه گوش شنوایی نبوده است.

اخیرا رئیس‌جمهوری محترم هم بار دیگر با تاکید بر ضرورت توجه به گمرک برای تعیین تکلیف اجناس موجود در انبارهای آن، ۳ ماه زمان تعیین کردند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت درخواست بازنگری در سامانه گمرک را مطرح کرده و صادرکنندگان و واردکنندگان در تماس با روزنامه درخواست می‌کنند که اگر می‌شود تیتر بزنید که فکری به حال این سامانه‌های ناقص و غیرکارشناسی گمرک کرده و تکلیف پنجره واحد را در تجارت روشن کنند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت‌ها

چالش های ارزی بخش معدن

۳

گمرک قانون گذار نیست

۷

تیترهای روز

گمرک مجری است نه سیاست‌گذار

چندی پیش سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری دولت سیزدهم در بازدید از انبارهای اموال تملیکی گمرک استان بوشهر بر مشخص شدن وضعیت اموال موجود در انبارهای اموال تملیکی گمرک تاکید کرد. موضوع ترخیص کالا از گمرک، زمان‌بر شدن آن و همچنین دپو آنها در گمرک طی ماه‌های گذشته در صدر اخبار بوده است. دپو این محصولات در گمرک از دلایل مختلفی نشأت می‌گیرد...

۷

قطعی برق چه برسر صنعت سرب وروی آورد؟

ایران ششمین تولیدکننده شمش روی و پنجمین تولیدکننده شمش سرب در آسیا است، این صنعت جزو معدود صنایع معدنی است که در اختیار بخش خصوصی است و بیشتر حول معدن انگوران که یک معدن در کلاس جهانی است...

۲

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۰
۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۱۸ اکتبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۰۷

سرمقاله

گمرک، ماه شب چهاردهم

ادامه از صفحه اول

به‌قول یکی از کارشناسان، سامانه گمرک نه‌تنها کمکی به متقاضیان نمی‌کند، بلکه بازوی کمکی تحریم علیه مردم شده و سامانه‌ای علیه کسب‌وکار و تولید است.

بارها توسط خود گمرک گزارش شده که میلیون‌ها تن کالا در گمرک مانده و در حال تخریب هستند و کسی توجهی به موضوع ندارد.

یک مراجعه‌کننده به گمرک در دنیای مجازی نوشته است خداوکیلی این کالاهای مشمول ثبت‌نام در سامانه جامع تجارت را کارشناسان نوشته‌اند؟ اجناسی مثل وردنه، هاون، منقل و امثالهم یعنی چی؟ حداقل دمشون گرم که دسته هاون را ننوشته‌اند.

البته از وقتی باخبر شدیم که الاغ هم جزو کالاهای لوکس و در گروه ۱۰ قرار گرفته و با پورشه و لامبورگینی و مازراتی هم‌ردیف شناخته شده، نمی‌دانم چراحس خوبی در من به‌وجود آمده و عاشق الاغ شده‌ام. شاید به‌دلیل مشابهت‌هایی که با این حیوان مظلوم تاریخ حس می‌کنم. سال‌هاست که الاغ کار خودش را می‌کند، بار خودش را می‌برد، کم می‌خورد و گاهی هم لگدی در هوا می‌زند و اعمالش خیلی شبیه روزنامه‌نگارهایی مثل من است.

من از کودکی معتقد بودم که فقط گاو نیست که حیوان مفیدی است، قبول نداشتم که فقط اسب حیوان نجیبی است، فقط سگ نیست که حیوان باوفایی است، بلکه خر یا ببخشید الاغ هم حیوان نجیب و مفید و باوفایی است که ویژگی‌های بسیار زیاد دیگری هم دارد و باربری زیاد و علف کمی که می‌خورد بخشی از ویژگی او است. ظلمی که در تاریخ به این حیوان دوستداشتنی شده و همیشه سکوت کرده، از اهمیت کمی برخوردار نیست.

حالا که به لطف آقای دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک، آقای الاغ هم‌ردیف با بهترین اتومبیل‌های دنیا در لیست وارداتی‌ها قرار گرفته، پیشنهاد می‌کنم جناب الاغ را رولزرویس خطاب کنیم؛ شاید مشکل صادرات پیاز و سیب‌زمینی هم برای همیشه حل شود.

البته در دولت قبل به دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت ممنوعیت صادرات پیاز و سیب‌زمینی لغو و آزاد شد، اما چون این پیاز و سیب‌زمینی بی‌غیرت، ثباتی ندارند، ممکن است چند روز دیگر باز هم موش بدوانند و صادرات‌شان ممنوع شود و وارادت‌شان آزاد و خلاصه هر سال، قصه پیاز و سیب‌زمینی مثل رمان ده‌جلدی عمه‌خانم، بلاتکلیف بماند؛ بنابراین پیشنهاد می‌کنم آنها را هم، هم‌ردیف شاتوت و توت فرنگی ببینیم و اسم‌شان را بنز و بام‌و بگذاریم.

از نکات بامزه این داستان گمرکات کشور که البته هیچ ربطی هم به خود گمرک ندارد، اقلام و اجناسی است که گاهی وارد کشور می‌شود.

براساس گزارش دیوان محاسبات در سال گذشته که کشور درگیر تحریم و تامین کالاهای اساسی از جمله غذا و دارو بوده، ۲ میلیارد و ۷۰۶ میلیون دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی، صرف واردات کالاهایی نظیر نخ دندان، عروسک و اسباب‌بازی، لحاف و تشک، لوازم آشپزخانه، لوازم بدنسازی، لامپ، در قوطی، درپوش، غذای سگ و گربه، چوب بستنی، انواع خاک و پارچه و بیل و دستمال بیل شده است.

از همین کالاهای وارداتی می‌توان به بخشی از گرفتاری‌های کشور در بخش تولید و ارز و دزدی و زدوبند و خیلی چیزهای دیگر پی برد.

یکی از بامزه‌ترین اتفاقات در گمرک که البته باز هم به خود گمرک ربطی ندارد و به قانون‌گذاری مرتبط است، ۸۰ دلار معافیت گمرکی کالای همراه مسافران و توریست‌ها است؛ یک شوخی تاریخی چندده ساله. یک روز معافیت گمرکی کالای همراه هر مسافر طبق قانون ۸۰ دلار تعیین شده و حالا بعد از سال‌ها، در شرایطی که قیمت اجناس به ده برابر و صد برابر و هزار برابر قیمت آن زمان رسیده، هنوز قانون ۸۰ دلاری پابرجاست.

در شرایطی که هر مسافر با منشأ شخصی و خارجی می‌تواند کالاهای مناسب مصرفی خود را به داخل کشور بیاورد و به بازار کمک کند، در همچنان بر پاشنه یک قرن قبل می‌چرخد.

قصه اسکله‌های غیرمجاز و کانتینر، کانتینر اجناس مختلف در بازار که همه از عجز گمرک می‌گویند، بارها در موضوع کالاهای قاچاق مطرح شده و از حوصله این یادداشت خارج است.

آیا با این شرایط گمرک نیاز کشور است؟

بدون شک هر کشوری گمرک می‌خواهد. گمرک دروازه‌های تمدن و نیازهای مصرفی هر سرزمینی است. باید گمرک داشت و عوارض گمرکی را در واردات و صادرات پرداخت کرد، اما به‌شرط اینکه این پنجره واحد گمرکی، حساب و کتاب و قانون‌های ساده داشته باشد و مجریان سلامتی بر سر آن باشند.

روزی شخصی از ملا پرسید: ماه بهتر است یا خورشید؟!

ملا گفت: ای نادان این چه سوالی است که از من می‌پرسی؟ خب معلوم است، خورشید روزها بیرون می‌آید که هوا روشن است و نیازی به وجودش نیست!

اما ماه، شب‌های تاریک را روشن می‌کند، به همین جهت نفعش خیلی بیشتر از ضررش است! گمرک ماه شب‌های تاریک صادرات و واردات کشور است؛ به شرط آنکه هر شب ماه شب چهارده باشد.

قطعی برق چه بر سر صنعت سرب وروی آورد؟

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

ایران ششمین تولیدکننده شمش روی و پنجمین تولیدکننده شمش سرب در آسیا است، این صنعت جزو معدود صنایع معدنی است که در اختیار بخش خصوصی است و بیشتر حول معدن انگوران که یک معدن در کلاس جهانی است شکل گرفته‌اند و عمده توانمندی‌ها و البته مشکلاتشان شبیه صنایع دیگری است که با مدیریت بخش خصوصی اداره می‌شوند. بزرگترین چالش این صنایع نیز کمبود مواد اولیه و کاهش عیار خاک انگوران است که با تکنولوژی قدیمی و مبتنی بر خاک عیار بالای انگوران همخوانی ندارد و کمتر از ظرفیت اسمی خود در حال فعالیت هستند. از این رو بخشی از خام مورد نیاز این واحدها از طریق واردات تامین می‌شود. حسن حسین‌قلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران با اشاره اجمالی به این مباحث به دنیای معدن گفت: تولید سرب و روی کشور در شش ماهه اول سال به دلیل قطعی برق و مشکلات در واردات مواد اولیه و عرضه ماده معدنی در بورس از سوی معدن انگوران کاهش یافت که امیدواریم در ۶ ماهه دوم اگر کمبود گاز و برق مسئله‌ساز نشود این کمبود تولید را جبران کنیم.

حسن حسین‌قلی در ادامه تصریح کرد: حدود ۷۰ الی ۸۰ هزار تن سرب و روی در ۶ ماهه ابتدای سال تولید شده در حالیکه سال قبل در همین بازه زمانی ۱۰۰ هزار تن سرب و روی تولید داشتیم.

وی به تاثیر قطعی برق بر این صنعت اشاره کرد و افزود: شرکت برق شبانه و بدون اطلاع، برق شهرک سرب و روی زنجان را قطع کردند در حالی که سلول‌ها پر مواد بود و آندها خورده و مشکلات زیادی برای واحدهای سرب و روی ایجاد می‌شود.

وی با بیان اینکه مصرف داخل ۳۰ تا ۳۵درصد تولید است و مابقی صادر می‌شود عنوان کرد: قطعی برق و مشکلات پیش آمده به همین نسبت بر صادرات سرب و روی تاثیر گذاشته و اگر میزان کاهش تولید واحدها را ۳۰هزارتن بدانیم واحدهای سرب و روی بالغ بر ۹۰۰ هزار دلار ضرر و زیان دیدند. حسین‌قلی در بخش دیگری از سخنانش بحث خام‌فروشی در سرب و روی را یک بحث غلط و انحرافی دانست و گفت: در قانون رفع مواد تولید قید شده، هرگونه ماده معدنی که استخراج شود و هیچگونه تغییر شیمیایی و فیزیکی در آن داده نشود ماده خام تلقی می‌شود به همین دلیل این تعریف شامل کنسانتره سرب و روی نمی‌شود چرا که ماده معدنی از طبیعت جدا و استخراج شده، خرد شده و تغییر فیزیکی پیدا کرده، بعد از آن وقتی مواد شیمیایی می‌زنیم یعنی تغییر شیمیایی نیز حاصل شده و وقتی عیار آن را از ۲ درصد به ۵۰ درصد می‌رسانیم دیگر نمی‌توان کنسانتره را مشمول تعریف ماده خام کرد.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران در ادامه اظهارکرد: مطرح کردن مسئله خام‌فروشی، بیشتر مصرف شعاری دارد و کسی که سال‌ها کار معدن کرده بهتر از هر کسی می‌داند که ارزش افزوده کجا است تا یک کارمند پشت میزنشین که یک کارخانه را از نزدیک ندیده و تفاوت ماده خام و کنسانتره را نمی‌فهمد.

حسین‌قلی ادامه داد: اخیرا مجلس تصویب کرده که معادن برای مواد خام و نیمه خام باید مالیات بدهند اما هیچ تعریفی از ماده نیمه خام در قانون وجود ندارد نه در ایران و نه در تمام جهان.

وی افزود: بیشتر صادرات ما نیز، کنسانتره سولفوره است که در ایران مصرف ندارد و تنها ممکن است یک واحد در یزد تکنولوژی استفاده از این کنسانتره را داشته باشد که همان هم دارد اکسیده مصرف می‌کند. از طرف دیگر مصرف کنسانتره سولفوره در کارخانجات موجب آلودگی شدید هوا در شهر زنجان می‌شود. در نتیجه نباید جلوی صادرات کنسانتره سرب و روی گرفته شود.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران در ادامه تصریح کرد: جلوگیری از صادرات کنسانتره سرب و روی با این هدف انجام شده که مصرف‌کننده داخلی می‌خواهد با نرخ پایین‌تر از نرخ جهانی بخرد و به نوعی از جیب معدندار یارانه بگیرد در حالی که خود، شمش را با نرخ جهانی می‌فروشد. اینگونه حمایتهای بی‌مورد از تولید داخل لوس کردن آنها است و نتیجه‌اش شکل گرفتن صنایع فشلی مثل خودروسازی است.

حسین‌قلی در رابطه با مشکلاتی که بر سر راه واردات ماشین‌آلات معدنی مورد نیاز ایجاد شده، گفت: منع واردات ماشین‌آلات معدنی برای شرکت‌های معدنی کوچک مشکل ایجاد کرده است.

وی ادامه داد: از طرفی اعلام کرده‌اند معادن کوچک فقط از هپکو ماشین‌آلات مورد نیاز خود را خریداری کنند در حالی که این کارخانه ماشین‌آلات مخصوص معادن را تولید نمی‌کند و از سوی دیگر واردات ماشین‌آلات معدنی را محدود به مارک خاصی و آنهم فقط برای معادن بزرگ آنهم با قید عمر ده سال کرده‌اند در حالی که من تولیدکننده بهتر می‌دانم چه ماشینی به کار معدن من می‌آید.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران تصریح کرد: این درحالی است که ۸۵ درصد اشتغال در بخش معدن در معادن کوچک است و ۹۰ درصد آنها از ماشین‌آلات کوچک معدنی استفاده می‌کنند. این تصمیمات و مصوبه‌ها تنها به سود عده‌ای رانت‌خوار تمام می‌شود و بخش معدن با توانمندی‌هایی که در ایجاد اشتغال پایدار و آبادانی و رفاه مناطق محروم دارد بازهم محدودتر می‌شود.

حسین‌قلی با اشاره به طرحی که اخیرا مجلس مطرح کرده و ۷۶ نماینده نیز آن را امضا کرده‌اند، به دنیای معدن گفت: مقرر شده ۵درصد فروش یک معدن را برای آبادانی منطقه گرفته شود در حالی که قانون قبلی معادن تصریح دارد ۱۵درصد از حقوق دولتی که دولت می‌گیرد باید صرف آبادی و آبادانی منطقه شود حال مجلس زورش به سازمان برنامه و بودجه نمی‌رسد و کار راحت‌تر را انتخاب کرده‌اند و می‌خواهند دوباره از معدنکار ۵ درصد بگیرند و به جیب دولت بریزند. در حالی که اینکار موجب نابودی تعداد زیادی از معادن و تعطیلی آنها می‌شود. این مصوبات نشان می‌دهد یک نفر معدنکار یا آشنا با مسائل این بخش در مجلس شورای اسلامی وجود ندارد.

وی تاکید کرد: معدن مهدی‌آباد در حال باطله‌برداری است و در عین حال دارد کارخانه فرآوری راه‌اندازی می‌کند و قول آخر سال را هم داده‌اند اما بعید می‌دانم تا آخر سال راه بیفتد.

شروع فعالیت ۶۰ گروه اکتشافی در خراسان جنوبی

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: توافقنامه سه جانبه اکتشاف میان معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، ایمیدرو و سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی، از بیرجند آغاز شد. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه الله جعفری با اشاره به هم افزایی ایجاد شده بین این مجموعه‌ها در حوزه اکتشاف، خاطر نشان کرد: برنامه فوق، از بیرجند (خراسان جنوبی) با حضور مدیران و نمایندگان هر سه مجموعه آغاز شد. جعفری تصریح کرد: در این طرح استان‌های کم برخوردار در اولویت قرار دارند. به همین دلیل در فاز نخست تا پایان امسال استان خراسان جنوبی و کردستان (پهنه دیواندره) مورد بررسی قرار خواهند گرفت. وی ادامه داد: درحال‌حاضر ۶۰ اکیپ در استان خراسان جنوبی فعالیت خود را آغاز کرده و طبق برنامه به اتمام خواهد رسید. جعفری اظهارکرد: هدف این توافقنامه تولید اطلاعات پایه، تکمیل و توسعه فعالیت‌های اکتشافی با استفاده از ظرفیت‌های سازمان زمین شناسی در مساحت ۴۰۰هزار کیلومتر مربع است. وی افزود: بر اساس این توافقنامه، تامین اعتبار طرح به عهده ایمیدرو و تهیه اطلاعات پایه، تکمیل چرخه ژئو فیزیک هوایی، شناسایی و پی جویی برعهده سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی خواهد بود. همچنین حمایت‌های لازم در خصوص برنامه‌ریزی و انجام تشریفات قانونی پیش از اجرای کار نیز برعهده معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود. رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: اجرای این توافقنامه علاوه بر اینکه موجب به کار گیری ترکیبی از نیروهای متخصص این سه سازمان در امر اکتشاف خواهد شد، موجب کاهش موازی کاری و ایجاد هم افزایی می‌شود. همچنین در این طرح آموزش، تربیت و به کارگیری جوانان تحصیلکرده و نخبه‌های دانشگاهی مد نظر قرار خواهد گرفت. جعفری یادآور شد: در این طرح قصد داریم برای نخستین بار در کشور با کمک سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی، نقشه پایه را در مقیاس ۵۰۰۰۰/۱ تهیه کنیم. تا از طریق تلفیق، مدل‌سازی و تفسیر آن بتوانیم محدوده‌های اکتشافی و ظرفیت‌های جدید را شناسایی کنیم. محدوده‌های شناسایی شده در اختیار ایمیدرو قرار گرفته تا پس از اخذ مجوزهای لازم و پروانه اکتشاف، طی فراخوان به بخش خصوصی واگذار شوند. وی افزود: مدت زمان انجام این طرح ۵ سال بوده و اعتبار در نظرگرفته شده تا پایان امسال ۲۵۰میلیارد تومان است. به گفته جعفری، توسعه امر اکتشاف، افزایش کیفیت کارهای اکتشافی و نیز شناسایی محدوده‌های ارزشمند از دیگر اهداف این توافقنامه است. همچنین علی اصغرزاده، مدیر اکتشاف سازمان ایمیدرو گفت: نقشه‌های زمین‌شناسی با مقیاس یک پنجاه هزارم در خراسان جنوبی با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و مسئولان محلی کلید خورد. وی اظهارکرد: چندی پیش توافقنامه سه‌جانبه‌ای مابین معاونت امور معادن و صنایع معدنی، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و سازمان ایمیدرو در جهت تعمیق «اکتشاف» در کشور و جلوگیری از موازی‌کاری و افزایش تعامل و کار گروهی به امضا رسید و قرار شد بر اساس آن ۴۰۰هزار کیلومتر مربع از مساحت کشور مورد اکتشاف قرار گیرد. وی افزود: این میزان از مساحت مورد اکتشاف در فازهای شناسایی و پی‌جویی قرار گرفته و شامل محدوده‌های جدیدی است که تاکنون مورد مطالعات اکتشافی قرار نگرفته است. مدیر اکتشاف ایمیدرو در ادامه تصریح کرد: در توافقنامه یادشده مقرر شد به جای اینکه مجموعه‌های متولی اکتشاف در کشور جداگانه کار کنند در قالب یک کارگروه، اکتشافات، شناسایی و پی‌جویی به مساحت ۴۰۰هزار کیلومتر مربع را در مدت ۵ سال هدف‌گذاری کنند. اصغرزاده در ادامه تصریح کرد: در همین راستا این کارگروه سه جانبه اتاق فکری متشکل از افراد متخصص را تشکیل دادند و برای سال اول یعنی سال ۱۴۰۰، برنامه‌های خود را طراحی کرده و مناطق اولویت‌دار را مشخص و بر اساس آن طرح اکتشافی مد نظر را آماده کرده و اکیپ‌های کاری نیز مشخص شدند. مدیر اکتشاف ایمیدرو افزود: مناطق اولویت‌دار ما نیز فعلا در دو استان خراسان جنوبی و کردستان واقع شده که هفته آتی با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و سایر مسئولین در خراسان جنوبی به طور نمادین افتتاح خواهد شد. وی با بیان اینکه بودجه اکتشافی سال جاری ۲۵۰ میلیارد تومان است اظهار امیدواری کرد: با شروع اکتشاف در این منطقه در هفته آینده، نسل جدیدی از نقشه‌های زمین‌شناسی کشور در لایه‌های مختلف از جمله ژئوفیزیک هوایی و نقشه‌های یک ۵۰ هزار زمین‌شناسی که تا به حال تهیه نشده است تهیه می‌شود تا فعالیت های اکتشافی کشور را با کیفیتی بالاتر پیاده‌سازی کرده و توسعه دهیم.

بخشنامه‌های دولتی، مولد رانت فولادی

رئیس انجمن سنگ آهن با اشاره به اینکه نخستین حرکت در حذف رانت از زنجیره فولاد باید از سوی دولت انجام شود، گفت: امضاهای طلایی و بخشنامه‌های غلط دولتی باعث شده‌اند تا برخی سودجویان از خلأهای ایجاد شده در این زنجیره سوء استفاده کنند. مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با رانت موجود در زنجیره فولاد گفت: مواردی که وزیر صنعت، معدن وتجارت اعلام کردند، باید درون دولت انجام شود و رانت با وجود امضاهای طلایی، ایجاد محدودیت در عرضه و تقاضا و همچنین، قیمت‌گذاری به صورت دستوری شکل می‌گیرد. مسلم است افرادی در این میان وجود دارند که از خلأهای ایجاد شده سوء استفاده می‌کنند. وی با اشاره به اینکه قیمت‌های اعلام شده توسط وزارتخانه پایین‌تر از میزان بازار است، افزود: برخی از ارتباطاتی که در بازار دارند، استفاده می‌کنند و با خرید ارزان‌تر و احتکار، محصول مورد نظر را با نرخ بالاتر به تولیدکننده بعدی می‌فروشند. تنها کسانی که ضرر می‌کنند، مصرف‌کنندگان اصلی آن محصول هستند و به این وسیله، نرخ تمام شده تولید آنها هم بالاتر خواهد رفت. رئیس انجمن سنگ آهن تصریح کرد: امضاهای طلایی خسارات و ضررهای زیادی را به بدنه تولید و صادرات کشور زده‌اند بنابراین، نخستین قدم آقای فاطمی امین بهتر است حذف امضاهای طلایی و حذف بخشنامه‌های اضافه در صنعت فولاد باشد. بخشنامه‌های مربوط به صنعت فولاد تا حدی زیاد شده‌اند که باید به فکر لغو کردن آنها باشیم و به جای آنها قوانینی ساده و شیوا تصویب کنیم. اکبریان با تأکید بر اینکه قوانین نباید به گونه‌ای باشند که تفاوتی بین افراد و شرکت‌ها قائل شود، گفت: اگر قوانین مربوط به زنجیره فولاد، کلیه فعالان زنجیره را در بر بگیرد، رانت‌ها و امضاهای طلایی از بین می‌روند، اما در ابتدا دولت باید این اقدامات را انجام دهد و بعد از آن، کارخانه‌ها، تجار و دیگر فعالان این صنعت از قوانین پیروی خواهند کرد. وی اضافه کرد: اگر تا امروز هم رانتی در زنجیره فولاد وجود داشته، به دلیل تصمیم‌های اشتباه و بخشنامه‌های غلط دولتی بوده است که خلأی بین آنها ایجاد شده است و برخی از دلالان زیرک که عرق تولید ندارند، پول‌های کلانی هم به جیب زده‌اند.

برنامه عملیاتی صنعت سنگ ایران تدوین می‌شود

وزیر صنعت معدن و تجارت گفت: پیش نویس برنامه عملیاتی صنعت سنگ شامل(فرآوری، اکتشاف، استخراج و ماشین‌آلات) تدوین و ارائه خواهد شد. به گزارش شاتا، سید رضا فاطمی امین در مراسم اختتامیه سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران (محلات-نیم ور) افزود: رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی تا یک ماه آینده این پیش نویس را تدوین می‌کند و با مشارکت و کسب نظرات بخش خصوصی و فعالان این عرصه، نهایی خواهد شد.

وی همچنین ادامه داد: به زودی نیز جلسه‌ای با حضور فعالان حوزه سنگ با رویکرد صادراتی در سازمان توسعه تجارت ایران برگزار خواهیم کرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان گفت: در این جلسه موانع صادراتی بررسی و در خصوص تسهیل فرآیندهای این حوزه تصمیم‌گیری خواهد شد. گفتنی است، در مراسم اختتامیه سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران (محلات-نیم ور)سید رضا فاطمی امین«وزیر صنعت، معدن وتجارت»، عزیز الله اکبری تالار پشتی «رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی»، حجت‌الاسلام و المسلمین علیرضا سلیمی «نماینده مردم خمین، دلیجان و محلات در مجلس شورای اسلامی»، علی اکبر کریمی« نماینده اراک در مجلس شورای اسلامی» و مسئولان استان مرکزی حضور داشتند.

اینوماین، آغاز فصل جدیدی از نگرش‌های نوآورانه

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو گفت: جشنواره اینوماین، آغاز فصل جدیدی از نگرش‌های نوآورانه در بخش معدن و صنایع معدنی است. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، غلامرضا ملاطاهری در آستانه برگزاری سومین جشنواره اینوماین با بیان این مطلب گفت: ۲ جشنواره قبلی اینوماین با تمرکز بر سه بخش ارائه ایده ها، ارائه نیازهای فناورانه و برگزاری نمایشگاه، تجربه‌های ارزنده‌ای را در راستای توسعه بخش معدن و صنایع معدنی فراهم کرد.

وی ادامه داد: این خط مشی حمایتی از ایده‌های نوین و خلاقانه، در جشنواره سوم ارتقا یافته است. به طوری که حدود ۱۵۰ ایده به دبیرخانه جشنواره ارسال شده و حدود ۶۰۰ شرکت دانش‌بنیان برای حضور در جشنواره تایید شده‌اند. مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو با اشاره به تلاش‌های مطلوب موسسه یونیدرو برای برگزاری جشنواره اینوماین، تصریح کرد: تعریف مدل‌های همکاری متعدد، اتصال بازیگران به یکدیگر و پر کردن خلاءهای دانشی در حوزه معدن و صنایع معدنی، از مهم‌ترین اقدامات این موسسه است.

وی افزود: تلاش‌های دست اندرکاران این جشنواره، آگاه‌سازی و بسترسازی مناسب و تاکید بر ایجاد کانون‌های نوآوری، تحقیق و توسعه، همکاری بازیگران نوآوری، شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی و نیز حضور و به کارگیری مناسب میانجی‌ها بوده است.

به گفته ملاطاهری، جشنواره اینوماین، سبب ظهور تحولات بنیادین برای استفاده از سرمایه‌های اجتماعی در بستر ایده‌های خلاقانه و جدید می‌شود. رویکرد این جشنواره نیز آگاه‌سازی و تغییر باورهای موجود نسبت به رویکرد جمع سپاری و نوآوری باز در بخش معدن و صنایع معدنی است. بنا به این گزارش، سومین جشنواره ایده‌های ارزش آفرین معدن و صنایع معدنی (اینوماین)، در روزهای ۲۶ تا ۲۸ مهر در محل دانشگاه تهران برگزار می‌شود.

روزگار معدن

معدن

۳ دوشنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۰
۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۱۸ اکتبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۰۷

یادداشت

چالش‌های ارزی بخش معدن

سعید صمدی
رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران

از موارد مهم و اساسی بخش معدن می‌توان تامین تجهیزات و ماشین‌آلاتی که اغلب وارداتی هستند را معرفی کرد.

نباید فراموش کرد عمده هزینه تولید بخش معدن به تامین ماشین‌آلات و تجهیزات فعالیت‌های معدنی بازگشته که این موضوع رابطه مستقیم با نرخ ارز دارد. یکی از مشکلات واردات تجهیزات برای فعالیت‌های معدنی تامین ارز است چراکه امروزه واردات ماشین‌آلات معدنی توسط معدنکاران با ارز آزاد انجام شده و به همین دلیل واردات این تجهیزات مبالغ سنگینی را می‌طلبد که تامین آن برای فعالان معدنی دشوار است.

این در حالی است که هیچ‌گونه حمایت دولتی برای سهولت تامین ارز برای معدنکاران درنظر گرفته نشده و به همین دلیل فعالان معدنی توانایی تعویض تجهیزات کهنه با نو را ندارند و مجبور به استفاده از ماشین‌آلات فرسوده هستند.

می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین مشکلات امروزه صاحبان معادن و فعالان معدنی، کمبود حمایت‌های دولتی برای تهیه ارز واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی به کشور است و انتظار آن می‌رود در آینده مسئولان نهادهای دولتی توجه بیشتری به این موضوع داشته باشند.

در زمینه توضیح این مشکل باید گفت یکی از عوامل مهم تورم‌آفرین در بخش معدن، نوسانات نرخ ارز است.

حیطه استفاده گسترده از ارز در بخش معدن علاوه‌بر صادرات مواد معدنی و تولیدات زنجیره‌های مرتبط آن، واردات ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز معادن را نیز شامل می‌شود. سال گذشته به دلیل نوسانات و بی‌ثباتی چشمگیر نرخ ارز، شاهد افزایش هزینه‌های تامین تجهیزات برای فعالیت معادن و معدنکاری بودیم و همین موضوع زیان‌هایی زیاد و تورمی سنگین را به صاحبان معادن تحمیل کرد. در این روند معادن کوچکی که توانایی حل این مشکل و تامین منابع مالی مورد نیاز خود را نداشتند، به ناچار تعطیل شدند چراکه با نبود تجهیزات و ارز مناسب برای واردات آنها، در عمل معادن بهره‌وری خود را از دست دادند و روند بهره‌گیری از آنها دچار مشکل شد.

باید به این موضوع اشاره کرد که تاثیر نرخ ارز در قیمت تمام‌شده تولیدات معادن (استخراج و فراوری ماده معدنی) متفاوت بوده و این تمایز به اختلاف بین کانی‌ها و ذخایر معدنی موجود در هر معدنی مرتبط است.

به عنوان مثال، در بعضی معادن به دلیل نوع مواد معدنی و فعالیت‌های مرتبط با آن، نرخ ارز تا حدود ۷۰ درصد در قیمت تمام‌شده تولیدات اثر دارد.

به غیر از مسئله یادشده در زمینه نقش ارز در واردات تجهیزات و فناوری مورد نیاز معادن، نرخ ارز در صادرات مواد معدنی نیز می‌تواند موثر باشد.

اما نباید فراموش کرد در سال گذشته به دلیل سیاست‌گذاری‌های دولت، فعالان و معدنکاران نتوانسته‌اند در صادرات گام بزرگی بردارند و برای کشور ارزآوری کنند. از دسته این سیاست‌گذاری‌های محدودیت‌آفرین می‌توان به برقراری مالیات‌های سنگین بر صادرات مواد معدنی خام و نیمه‌خام اشاره کرد. تا سال‌های قبل هر معدنکاری که به سمت صادرات حرکت می‌کرد، تشویق‌هایی از سوی دولت به‌عنوان صادرکننده و فعال نمونه اقتصادی دریافت می‌کرد اما از سال گذشته این رویکرد روندی منفی به خود گرفته و به نوعی سیاست‌های محدودکننده از سوی نهادهای دولتی در پیش گرفته شد. به این دلیل ارزآوری در کشور کاهش یافته و با افزایش محدودیت‌های وارداتی، تجارت خارجی بخش معدن دچار نوسان و چالش‌های فراوان شد.

مناسب به نظر می‌رسد در وهله نخست دولت با کاهش نوسانات نرخ ارز، سیاست‌های خود در قبال واردات و تامین تجهیزات مورد نیاز فعالیت‌های معدنی را تغییر دهد.

سنگ اندازی در مسیر واردات تجهیزات معدنی بررسی شد

از رونق دلالی تا کاهش بهره‌وری

ملیکا انصاری

به دنبال دستور رئیس‌جمهوری مبنی‌بر ضرورت تعیین‌تکلیف اجناس ترخیص‌نشده از گمرک، ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی نیز باید در این روند بررسی قرار گیرند چراکه عدم آزادسازی تجهیزات معدنی از گمرک به دلایل مختلفی از جمله ثبت نشدن سفارش و تغییرات مکرر قوانین وارداتی، از مهم‌ترین گلایه امروزه فعالان معدنی است. در زمینه ابعاد این تجهیزات دپوشده در گمرک و همچنین پیامدهایی که برای فعالیت‌های بخش معدن خواهد داشت، «روزگارمعدن» با کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

عکس: روزگار معدن

تعداد ماشین‌آلات به‌ویژه ماشین‌آلات مستعمل مشمول معافیت گمرکی در ۳ ماه امسال به ترتیب نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸ و ۱۷۳.۲ درصد افزایش داشته است. به گزارش ایسنا، براساس ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی و تفاهمنامه بین گمرک و وزارت صنعت، معدن و تجارت، واحدهای تولیدی مجاز می‌توانند در صورت تایید نبود ساخت داخل از معافیت حقوق ورودی ماشین‌آلات استفاده کرده و در حداقل زمان ممکن ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید خود را از گمرک ترخیص کنند. این در حالی است که انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران (ستصا) سال گذشته گفته بود بسیاری از شرکت‌ها برمبنای یکی از بندهای قانون امور گمرکی و بدون پرداخت حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده، مشابه ماشین‌آلاتی که در داخل ساخته می‌شود را هم به کشور وارد می‌کنند.

در این میان جدیدترین آمار منتشرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد این روند همچنان ادامه دارد و در ۳ ماه امسال ۷۲۶ مجوز برای ماشین‌آلات و ۱۹۴ ماشین‌آلات مستعمل مشمول معافیت گمرکی به ارزش نزدیک به ۴۴۳ و ۴۶ میلیون دلار صادر شده که به ترتیب نسبت به مدت مشابه سال قبل به لحاظ تعداد ۸درصد و ۱۷۳.۲ درصد افزایش داشته است؛ یعنی در مدت مشابه سال گذشته به ترتیب ۶۷۲ مجوز برای ماشین‌آلات و ۷۱ ماشین‌آلات مستعمل مشمول معافیت گمرکی صادر شده است. ارزش مجوزهای معافیت گمرکی ماشین‌آلات به‌ویژه ماشین‌آلات مستعمل در این مدت نیز به ترتیب ۱۸.۴ و ۵۲.۳ درصد نسبت به ۳ ماه اول سال گذشته افزایش یافته است. همچنین در این مدت ۲۳۳ مجوز مواد اولیه مشمول معافیت گمرکی به ارزش ۲۲ میلیون و ۴۴۰ هزار دلار صادر شده که به لحاظ تعداد نسبت به صدور ۱۷۴ فقره در مدت مشابه سال گذشته ۳۳.۹ درصد کاهش داشته است. ارزش این مجوزها نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷.۹ درصد کاهش یافته است.

رویکردهای چالش‌برانگیز دولتی

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران و فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» به ابعاد ممنوعیت‌های ابلاغ‌شده برای واردات ماشین‌آلات معدنی پرداخت. او دلیل عدم آزادسازی تجهیزات از گمرک را وجود این قوانین و محدودیت‌های وارداتی دانست و توضیح داد: در سال‌های گذشته با ابلاغ ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی، تاثیرات بسیار مخربی برای معادن کشور ایجاد شد. افزایش نجومی قیمت ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی و در ادامه رشد چشمگیر هزینه تمام‌شده فعالیت‌های معدنی از مهم‌ترین تاثیر این تصمیم بود. از این رو، فعالان معدنی و صاحبان معادن اعتراضات خود را در جلسات و گفت‌وگوهایی که میان دولت و بخش خصوصی در اتاق بازرگانی انجام شد، به نهادهای دولتی تصمیم‌گیرنده اعلام کردند. حسینقلی ادامه داد: با ادامه اعتراضات طرحی تصویب شد که تنها ماشین‌آلات معدنی دست دوم زیر ۵ سال ساخت اجازه ورود را دارند که بر این طرح نیز اعتراض کردیم چراکه هیچ کس در دنیا تجهیزات معدنی زیر ۵ ساله خود را نمی‌فروشد و حداقل باید این سن به ۱۵ سال برسد و پس از پیگیری‌های مکرر، این طرح به ۱۰ سال افزایش پیدا کرد.

حسینقلی در ادامه صحبت‌های خود به دیگر قوانین محدودیت‌آفرین در مسیر واردات تجهیزات معدنی اشاره کرد و گفت: از سوی دیگر پس از مدتی محدودیتی بر حسب مشخصات کاری تجهیزات وضع شد؛ به‌عنوان مثال، گفته شد بیل مکانیکی سایز زیر ۲۵۰ وارد نشود. در صورتی که این نوع تجهیزات برای معادن کوچک‌مقیاس بوده و از آنجا که اغلب معادن کشور را این نوع معادن تشکیل می‌دهند، بیشتر تجهیزات مورد نیاز این دسته از ماشین‌آلات هستند.

▣ تناقض قوانین واردات

این فعال معدنی تناقض در قوانین گمرک و قانون معادن را از دیگر عوامل آزاد نشدن تجهیزات معدنی از گمرک اعلام کرد و در این باره گفت: براساس قانون ۱۰۹ گمرک، ورود ماشین‌های عبوری مشمول عوارض و مسائل گمرکی می‌شوند و ماشین‌آلات معدنی را نیز جزو این دسته ماشین‌ها به حساب آورده‌اند. این در حالی است که طبق قانون معادن باید واردات تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی بدون دریافت عوارض و مالیات بوده و به‌راحتی این واردات صورت پذیرد. اما متاسفانه به این قانون توجه نشده و امروزه بسیاری از ماشین‌ها و تجهیزات معدنی بنا بر دلایل مختلفی مانند عدم ثبت سفارش یا با حداکثر عمر بالای ۱۰ سال، در گمرک مانده و ترخیص نشده‌اند. باید توجه شود که ماشین‌آلات معدنی، ابزار کار معدنکاران و صاحبان معادن است با واردات هر ماشین به‌ویژه ماشین‌آلات مرتبط با حمل‌ونقل معادن، حداقل ۲ تا ۳ خانوار مشغول به کار می‌شوند و از این رو ضمن راه‌اندازی معادن، با اشتغالزایی دراین عرصه نیز مواجه خواهیم بود. حسینقلی ادامه داد: در این روند بسیاری از شعارها پیرو تولید ماشین‌آلات معدنی در داخل کشور عنوان می‌شود که می‌توان از آن به عنوان رویای دست‌نیافتنی یاد کرد چراکه ما حتی توانایی تولید خودروی سواری با معیارهای مناسب را در کشور نداریم. در زمینه تجهیزات معدنی نیز تکنولوژی و امکان ساخت قطعاتی مانند موتور گیربکس و قسمت‌های متحرک لودر و... وجود نداشته و در این شرایط نمی‌توانیم واردات را محدود کنیم و شعار حمایت از تولید داخلی دهیم.

▣ منفعت دلالان تامین شد

حسینقلی در ادامه صحبت‌های خود رانت و رونق دلالی را زاییده شرایط فعلی و ممنوعیت‌های واردات تجهیزات معرفی کرد و گفت: با این نوع مصوبات و محدودیت‌های وضع‌شده در مسیر واردات ماشین‌آلات مورد نیاز معادن، شرایط به نفع دلالان شهرک‌های ماشین چرخید چراکه در پی این اتفاقات، ماشین‌ها و تجهیزات معدنی افزایش قیمتی چندین برابری داشته و در ادامه فعالیت‌های معدنی برای معدنکاران پرهزینه‌تر شد. در ادامه هزینه تمام‌شده تولید به میزانی بالا رفت که بازار تحمل آن افزایش قیمت برای مواد معدنی و زنجیره‌های آن وجود نداشت. باید به این موضوع توجه کرد که بازار مواد معدنی، بسیار رقابتی بوده و مصرف‌کنندگان و خریداران مواد معدنی، کالاهای مورد نیاز خود را به قیمتی که برای‌شان به‌صرفه‌تر است، خریداری می‌کنند. از این رو، افزایش هزینه‌های تولید مواد معدنی که اغلب از نبود تجهیزات ناشی می‌شد، باعث شد تا برخی معادن به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس از گردونه رقابت بازار حذف شوند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی به دلیل وجود مشکلات متعدد در مسیر فعالیت معادن، گفت معدنکاران تحت فشار هستند. او تسهیل روند واردات تجهیزات معدنی را از مهم‌ترین اقداماتی دانست که باید از سوی نهادهای دولتی انجام شود. حسینقلی در این باره توضیح داد: اگر دولت بنا دارد اقدامات حمایتی برای معدنکاران انجام دهد، باید ورود هر نوع ماشین‌آلات معدنی مانند لودر، بولدوزر، بیل مکانیکی، ژنراتور و همچنین ماشین‌های حمل‌ونقل مثل کامیون کمپرسی را آزاد اعلام کند.

▣ معدنکاران صلاحیت انتخاب دارند

این فعال معدنی ضمن تاکید بر اهمیت تسهیل واردات تجهیزات معدنی، تصمیم معدنکار را بر نظر نهادهای دولتی و گمرک ارجح دانست و توضیح داد: صاحبان معادن و معدنکاران بهتر از کارمندان نهادهای دولتی تشخیص می‌دهند چه نوع ماشین‌آلاتی برای فعالیت مناسب معادن مورد نیاز است چراکه آنها ضمن درنظر گرفتن کارآیی، فاکتور وجود قطعات یدکی در کشور را هم در تصمیمات خود لحاظ می‌کنند. همچنین باید به این نکته توجه داشت که معدنکار با وجود مشکلات زیاد بر سر راه صادرات، فعالیت‌های ارزآور انجام داده و با منابع مالی به دست آورده می‌خواهد تصمیم بگیرد که چه نوع ماشینی را در چه شرایطی وارد کند و این حق مسلم اوست. اما متاسفانه با ممنوعیت‌ها و قوانین محدودیت‌زا، نه‌تنها این حق انتخاب از او سلب شده بلکه مسیر فعالیت معادن نیز با دست‌اندازهای زیادی همراه شده است. درحال‌حاضر تعداد زیادی ماشین و تجهیزات معدنی که نیاز امروز معادن کشور هستند، از گمرک به دلیل عدم ثبت سفارش یا پایین بودن سال ساخت و مغایرت با قوانین وارداتی ترخیص نشده‌اند. حسینقلی ادامه داد: مسئولان دولتی همواره از نبود ارز در کشور برای واردات گلایه کرده و دلیل عمده این محدودیت‌ها را عنوان می‌کنند. این را باید درنظر گرفت که برای افزایش ارز در کشور باید صادرات داشته باشیم اما متاسفانه قوانین سختگیرانه صادراتی نیز برای فعالیت‌های بخش معدن وضع شده و روز به روز شاهد تغییر قوانین در بحث تجارت این بخش هستیم. به طور کلی می‌توان گفت رویکردهای امروزه دولت، قوانین گمرکی و محدودیت‌های وضع‌شده در صادرات و واردات بخش معدن، دست پای معدنکار را در عمل بسته‌اند.

فرسودگی ماشین‌آلات بهره‌وری را کم می‌کند

حجت‌الله دریانی، فعال معدن زغال سنگ، اغلب ماشین‌آلات مورد نیاز معادن به‌ویژه معادن زغال سنگ را وارداتی عنوان کرد. او همچنین شرایط تامین تجهیزات معادن زغال سنگ را به‌نسبت مطلوب خواند و ضمن گلایه از فرسودگی ماشین‌آلات موجود در معادن در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: به‌طور کلی می‌توان گفت تمام ماشین‌آلات موجود در فعالیت‌های معدنی کشور به‌ویژه در معادن زغال سنگ، وارداتی هستند چراکه ماشین‌آلات این بخش (چه در فرآیند معدنکاری و چه در حمل‌ونقل) باید ویژگی‌های معین و استانداردهای مشخصی را دارا باشند که تنها تجهیزات وارداتی این مشخصه‌ها را دارند. به این جهت برای استمرار فعالیت‌های معدنی درحال‌حاضر چاره‌ای جز واردات این ماشین‌آلات نداریم. اما مشکلاتی به طور معمول در مسیر تهیه تجهیزات معدنی وجود دارد که باعث شده معادن کشور امروزه اغلب از ماشین‌آلات فرسوده استفاده کنند. به همین دلیل ناوگان معدنی کشور امروزه فرسوده و کهنه بوده و نباید فراموش کرد استفاده از این تجهیزات بهره‌وری معادن را کاهش می‌دهد.

▣ شکست شرکت‌های داخلی

دریانی در ادامه صحبت‌های خود به ترشریح دلایل به مقصد نرسیدن شرکت‌های داخلی تولیدکننده تجهیزات معدنی پرداخت و گفت: در سال‌های گذشته مشاهده شده برخی شرکت‌های داخلی به سمت تولید تجهیزات و ماشین‌آلات فعالیت‌های معدنی حرکت کرده تا معادن را از واردات آنها بی‌نیاز کنند. اما در این مسیر دلایل متفاوتی باعث به سرانجام نرسیدن این اهداف شده و همچنان واردات تنها راه تامین تجهیزات فعالیت‌های معدنی است.

از جمله این دلایل می‌توان به کمبود وجود استانداردهای مورد نیاز فعالیت‌های معدنی در تولیدات داخلی اشاره کرد که این موضوع ناشی از کمبود تکنولوژی و فناوری مورد نیاز این تجهیزات است. همچنین تیراژ این تولیدات به اندازه‌ای نبود تا بهای تمام‌شده آن قابل رقابت با تجهیزات مشابه خارجی باشد.

به عبارت دیگر، واردات تجهیزات خارجی نسبت به خرید تولیدات داخلی برای صاحبان معادن به‌صرفه‌تر بود. وی ادامه داد: لازم به توجه است که برخی شرکت‌ها برای مدتی توانستند تجهیزاتی با قیمت قابل رقابت و مناسب به بازار عرضه کنند. اما از آنجا که این ماشین‌آلات در تامین استانداردها و ویژگی‌های لازم فعالیت‌های معدنی از جمله اقدامات مرتبط با معادن زغال سنگ ناتوان بودند، پس از مدتی حضور آنها در معادن منتفی شد.

▣ ممنوعیت‌های مشروط

این فعال معدنی در ادامه واردات ماشین‌آلات مورد نیاز معادن زغال سنگ را آزاد اعلام کرد و درباره برخی بحث‌های مطرح‌شده پیرو ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی و راه‌سازی در رده تولیدات هپکو گفت: خوشبختانه ما برای تامین تجهیزات مورد نیاز خط تولید و فعالیت‌های معدنی زغال سنگ، مشکلی نداریم.

به عبارتی، درحال‌حاضر معادن زغال سنگ تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز خود (چه برای فعالیت‌های معدنی و چه اقدامات مربوط به حمل‌ونقل) را بدون محدودیت و ممنوعیت از راه واردات محصولات خارجی تامین می‌کنند.

وی در ادامه سخنان خود به برخی ممنوعیت‌های وارداتی اشاره کرد و گفت: بحثی همواره پیرو ممنوعیت واردات تجهیزات راهسازی و معدنی مطرح است که شامل تجهیزات در حال تولید در کشور است. به معنای دقیق‌تر، برای واردات ماشین‌آلات راه‌سازی و معادن که تولیدکننده داخلی توانایی تامین آنها برای صنایع و معادن را دارد، مانع ایجاد شده است. اما تجهیزاتی که در رده تولیدات شرکت‌های کشور نبوده و تولیدکننده داخلی توانایی ساخت و تامین الزامات و استانداردهای آن را ندارد، می‌توان وارد کرد و محدودیتی وجود ندارد.

سخن پایانی

بنابر شرایط فعلی، تنها حمایت دولت می‌تواند چراغ معادن را روشن نگاه دارد. حمایت در جهت رفع موانع موجود و حرکت به سمت توسعه، مهم‌ترین و ضروری‌ترین نیازهای امروز فعالان بخش معدن و صنایع معدنی است که رفع مشکلات گمرکی و حذف قوانین محدودیت‌آفرین از مهم‌ترین این اقدامات به شمار می‌رود.

دلایل مصرف پایین سنگ معدن هماتیت از سوی فولادسازان

معاون فروش فولاد خراسان گفت: روش تولید فولاد در ایران که عمدتا از روش احیا مستقیم استفاده می‌شود ونوع تکنولوژی مورد استفاده در واحدهای کنسانتره‌سازی که نمی‌توانند با استفاده از مغناطیس هماتیت تغلیظ کنند دو دلیل اصلی مصرف پایین سنگ معدن هماتیت فولادسازان در مقایسه با مگنتیت در ایران است. حسین بختیاری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به تبدیل نشدن سنگ معدن هماتیت به مگنتیت در کشور افزود: در طبیعت سنگ آهن آلوتروپی‌های مختلفی دارد از جمله هماتیت (Fe_2O_3) مگنتیت (Fe_3O_4) ووستیت (FeO) و ... که عمده مصرف سنگ آهن در صنایع فولاد هماتیت ومگنتیت است. وی درباره برخی تفاوت‌های سنگ هماتیت با مگنتیت تصریح کرد: رنگ سنگ هماتیت بیشتر به رنگ قرمز متمایل به قهوه‌ای است و رنگ سنگ‌های مگنتیت سیاه رنگ است و میزان آهن در مگنتیت بالاتر ازهماتیت است و همین امر از دلایل اصلی اقبال صنایع به سنگ آهن مگنتیت و ارزش افزوده بالاتردر کشور است. معاون فروش فولاد خراسان گفت: یکی دیگر از دلایل اقبال فولادسازان از سنگ آهن مگنتیت در ایران، نحوه تولید فولادسازان و استفاده بیشتر آنها از مگنتیت در مقایسه با هماتیت است. بختیاری در توضیح بیشتر افزود: به دلیل در دسترس بودن منابع گاز طبیعی، فولادسازان کشور تمایل دارند از روش احیا مستقیم استفاده کنند و طبق آمار نشریه world steel بیش از ۷۵ درصد تولیدکنندگان فولادی درایران از این روش و ۲۵ درصد بقیه از روش کوره بلند استفاده می‌کنند در حالیکه در دنیا عکس این شرایط و ۷۵ درصد فولادسازان از طریق کوره بلند، فولاد تولید می‌کنند. وی ادامه داد: در روش احیا مستقیم سنگ معدن پس از استخراج باید در کارخانه‌های کنسانتره‌سازی تغلیظ شود و سپس در واحد گندله‌سازی به گندله تبدیل و از آنجا به واحد احیا مستقیم رفته و با استفاده از دو گاز احیاکننده CO و H2 که از شکست گاز طبیعی حاصل می‌شود سنگ آهن اکسیژن خود را از دست می‌دهد و تبدیل به آهن می‌شود. معاون فروش فولاد خراسان گفت: در روش تغلیظ یا پرعیار کردن سنگ آهن در کارخانه‌های کنسانتره، میزان آهن در سنگ معدن که حدود ۵۶ درصد است از طریق نصب مغناطیس‌های قوی در کارخانه‌های کنسانتره‌سازی به ۶۶ درصد افزایش می‌یابد، که در واقع با استفاده از خاصیت مغناطیسی، سنگ آهن را از ناخالصی‌ها جدا می‌کنند و عیار آهن را بالا می‌برند. بختیاری تصریح کرد: این خاصیت مغناطیسی درسنگ معدن هماتیت برخلاف مگنتیت بسیارضعیف است لذا درکارخانه‌های کنسانتره‌سازی با استفاده از مغناطیس آنرا تغلیظ می‌کنند لذا این سنگ آهن با این روش تغلیظ نشده و لذا مناسب روش احیا مستقیم نیست مگر اینکه در فرآیند تغلیظ از روش‌های دیگری مثل فلوتاسیون استفاده شود که این کار در کشور در حال انجام است. وی افزود: سنگ آهن هماتیت که مناسب روش احیا مستقیم نیست در روش کوره بلند براحتی استفاده شده و تبدیل به فولاد می‌شود ولی بدلیل اینکه در کشور ما تولید فولاد با استفاده کوره بلند کمتر از ۲۵ درصد است لذا مصرف این سنگ در کشور در قیاس با مصرف آن در دنیا بسیار پایین تر است. معاون فروش فولاد خراسان در پایان گفت: دو دلیل اصلی مصرف پایین سنگ معدن هماتیت در مقایسه با مگنتیت در ایران یکی نوع روش تولید فولاد در ایران است که عمدتا از روش احیا مستقیم استفاده می‌شود و دیگری نوع تکنولوژی مورد استفاده در واحدهای کنسانتره‌سازی است که نمی‌توانند با استفاده از مغناطیس هماتیت را تغلیظ کنند.

روزگار معدن

صنایع فلزی و غیرفلزی

۴ دوشنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۰
۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۱۸ اکتبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۰۷

قیمت داخلی فولاد در آستانه افزایش است؟

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

از ابتدای سال ۱۴۰۰، نرخ فولاد و آهن آلات تحت تاثیر شرایط و پارامترهای مهم بازار، بارها دچار نوسان نرخ شد. نوسانات بازار فولاد ایران با عبور از شرایط انتخابات ریاست جمهوری، افزایش و کاهش نرخ دلار، شرایط تحریم و ... درحال‌حاضر بیش از همه تحت تاثیر نرخ روز سنگ آهن جهانی، بیلت و دلار نیمایی قرار دارد. به گزارش تجارت نیوز، تقریبا هیچ صنعتی را نمی‌توان یافت که فولاد در آن نقشی نداشته باشد. انواع مقاطع ساخته شده با این آلیاژ در بخش‌های مختلف به طور مستقیم و یا پس از اعمال تغییرات، مورد استفاده قرار می‌گیرند. خواص فوق‌العاده مطلوبی که آلیاژهای فولادی به همراه دارند در کنار نرخ مناسب موجب شده تا در بیشتر وسایلی که روزانه با آنها سروکار دارید، ردی از این ماده پیدا کنید.

ساختمان‌سازی و خودروسازی به عنوان دو صنعت بزرگ مصرف‌کننده فولاد و آهن آلات شناخته می‌شود. انواع میلگرد، تیرآهن، نبشی، ناودانی و ورق در بخش‌های مختلف ساختمان در مقادیر زیاد مورد استفاده قرار می‌گیرد. در صنعت خودروسازی نیز انواع ورق فولادی پس از شکل‌دهی در ساخت بدنه و دیگر بخش‌ها به‌کار گرفته می‌شود. بنابراین فولاد، بازار مصرف فوق‌العاده گسترده‌ای دارد و هر گونه نوسان در نرخ آهن و مقاطع فلزی، صنایع مختلفی را دچار تغییر و تحول می‌کند. در واقع افزایش نرخ فولاد و کاهش آن یا تهیه مواد اولیه و تولید را تحت تاثیر قرار می‌دهد یا با نوسان نرخ مقاطع، بازار مصرف را دچار اختلال می‌کند.

عوامل موثر بر نوسان نرخ فولاد

پیش‌بینی نرخ فولاد ۱۴۰۰ با توجه به چندین عامل مختلف انجام شد. رویدادهای مهم سیاسی چون انتخابات ریاست جمهوری، شرایط تحریم، تعاملات سیاسی بین‌الملل، آینده نرخ دلار و سنگ آهن از مهم‌ترین مواردی بودند که در تعیین روند کاهشی و یا افزایشی بودن نرخ فولاد ۱۴۰۰ تاثیر بسزایی داشتند. معمولا در کنار موارد مذکور درصد خطایی برای شرایط پیش‌بینی نشده در نظر گرفته می‌شود تا آنچه که درباره بازار فولاد انتظار می‌رود به واقعیت‌های موجود نزدیک‌تر باشد.

عواملی که تا به اینجا بررسی شد، در فرآیند پیش‌بینی اهمیت دارند. اما اکنون که از نیمه سال گذر کردیم باید به چه مواردی توجه داشته باشیم؟ آیا همچنان به همان تحلیل‌های ابتدای سال باید اکتفا کرد؟ در کوتاه مدت چه تصمیمی برای خرید آهن آلات باید گرفت؟

باید بدانید که آنچه در تحلیل سالانه رفتار بازار فولاد گفته می‌شود، معمولا نگاه کلی با توجه به تمام پارامترهای دخیل است. برای یک عملکرد درست و دقیق باید این تحلیل و پیش‌بینی دائما به‌روزرسانی شود. در واقع تحلیل روند روزانه و یا هفتگی نتیجه نزدیک‌تر و دقیق‌تری با حقایق موجود بازار آهن دارد. برای بررسی کوتاه مدت همواره به موارد زیر باید توجه داشت: عرضه و تقاضا در بسیاری از بازارهای معاملاتی برای از رونق نیفتادن و ادامه حیات فعالیت، لازم و ضروری است. در واقع همواره برای پاسخ به تقاضای نیاز گروهی از افراد باید عرضه‌ای انجام شود تا چرخه معاملات برقرار باشد. وجود همین دو عامل مهم و اساسی گاهی شرایط را در بازار پیچیده می‌کند. در شرایطی که در مقابل تقاضای بالا عرضه کمی وجود داشته باشد، نرخ کالا افزایشی خواهد شد. مقدار افزایش و التهاب موجود در بازار در چنین موقعیتی می‌تواند حباب قیمتی ایجاد کند. بازارهای تاثیرپذیر از این بازار در نتیجه واکنش بازار مادر نیز دستخوش تغییر و تحول خواهند شد. در شرایط عکس نیز نرخ کالاها کاهشی خواهد بود. یعنی در صورت کمبود تقاضا و عرضه بالا کاهش و یا ثبات قیمتی منطقی خواهد بود. با شروع فصل سرما این رفتار در بازار آهن آلات کاملا رایج و متداول است. شرایط آب و هوایی در فصل سرد مانع از شروع پروژه‌های عمرانی و ساختمانی می‌شود. رکود در حوزه ساختمان‌سازی که به عنوان یکی از بازارهای مصرف بزرگ مقاطع فولادی به حساب می‌آید، باعث کاهش نسبتا شدید تقاضا خواهد شد. بنابراین انتظار می‌رود که بدون در نظر گرفتن سایر عوامل، قیمت‌ها روند نزولی داشته باشند و یا حداقل ثابت باقی بمانند.

تمامی کشورها برخی از نیاز خود به کالاها و مواد مختلف را از طریق واردات تامین می‌کنند و یا محصول قابل ارائه خود را به کشورهای دیگر صادر می‌کنند. مبادلاتی که در این مسیر انجام می‌شود بر پایه دلار انجام می‌شود. مواد و تجهیزات وارداتی یا به طور مستقیم مورد استفاده قرار می‌گیرند و یا در تهیه به کالا باید به‌کارگرفته شوند. در نتیجه تاثیرپذیری نرخ دلار در معاملات روزمره بسیار طبیعی خواهد بود. ارزی که برای معاملات بین‌الملل مورد استفاده قرار می‌گیرد با دلاری که روزانه افراد معمولی با آن سروکار دارند بسیار متفاوت است و دلار نیمایی نام دارد. این ارز از سامانه نیما تهیه شده و تنها به برخی از کالاهای وارداتی اختصاص می‌یابد. در ایران گرچه نرخ دلار بر نرخ آهن و فولاد تاثیر می‌گذارد، اما نرخ ارز نیمایی برای آن از دسته از محصولات که کاملا وارداتی بوده و در داخل تولید نمی‌شوند، اهمیت دوچندانی دارد.

قیمت سنگ آهن

سنگ آهن به همراه مواد دیگری برای تولید فولاد مورد استفاده قرار می‌گیرد. تقریبا برای تولید یک واحد فولاد به سه واحد سنگ آهن نیاز است. در صورتی که تمام پارامترهای موثر بر نرخ فولاد را ثابت در نظر بگیرید، با تغییر یک درصدی نرخ سنگ آهن، نرخ فولاد سه درصد تغییر خواهد کرد. بنابراین در بررسی علت افزایش نرخ فولاد و یا کاهش آن، به نوسان نرخ سنگ آهن باید توجه ویژه‌ای داشت.

بازار آهن ایران در چه شرایطی به سر می‌برد؟

بازار آهن در ایران همانند سایر بازارهای معاملاتی، محلی برای تبادل کالا میان مشتری و خریدار است. در این بازار انواع مقاطع فولادی چون میلگرد، لوله، ورق و پروفیل در کیفیت، ابعاد و برندهای مختلف داخلی و خارجی قابل تهیه است. به‌جز کیفیت، نرخ مهم‌ترین مسئله برای مشتریان محسوب می‌شود. تهیه بهترین نرخ ورق گالوانیزه برای تولید کالاهای مختلف، در کنترل نرخ محصول تاثیر بسزایی دارد. در نتیجه مناسب بودن نرخ نه تنها به سود تولیدکننده، بلکه به سود مصرف‌کننده نیز خواهد بود.

در بررسی عوامل تاثیرگذار بر پیشرفت و توسعه یافتگی جوامع، صنعت فولاد اهمیت فوق‌العاده بالایی دارد. پرکاربرد بودن این ماده در زندگی روزمره را می‌توان دلیلی برای مهم بودن صنعت فولاد دانست. از مهم‌ترین نتایج پیشرفت کشورها، افزایش اشتغال‌زایی است. چرخه تولید فولاد تا مصرف، موقعیت‌های شغلی متعددی را فراهم کرده و بهترین شرایط برای اشتغال‌زایی را ایجاد می‌کند.

در سال‌های اخیر با بهره‌گیری از تجهیزات پیشرفته و نیروهای متخصص، ایران در مسیر خودکفایی در تولید فولاد و مقاطع آلیاژی، گام‌های موثری برداشته است. تا جایی‌که امروزه نه تنها در تامین برخی محصولات چون میلگرد به واردات متکی نیست، بلکه صادرکننده آنها به کشورهای آسیایی و افریقایی است.

از ابتدای سال تاکنون نرخ فولاد فراز و فرود قیمتی را تجربه کرده است. براساس آنچه از رفتار نرخ سنگ آهن جهانی، بیلت، بلوم و نرخ دلار نیمایی مشاهده می‌شود، نرخ فولاد تا پایان سال روند رو به رشدی خواهد داشت. گرچه در کوتاه مدت ممکن است کاهش و یا ثبات قیمتی وجود داشته باشد، اما تا پایان سال رفتار نهایی فولاد، افزایشی خواهد بود.

در میان سبد مقاطع فولادی، نرخ میلگرد و نرخ تیرآهن بیش از همه برای ساختمان سازان اهمیت دارد. این کالاها نیز از ابتدای سال تاکنون با افزایش نرخ مواجه بوده‌اند. در ادامه نیز با توجه به پارامترهای بررسی شده، افزایش نرخ آنها دور از انتظار نخواهد بود.

فولاد خوزستان در کنار زلزله‌زدگان اندیکا

شرکت فولاد خوزستان ۵۰۰ تخته پتو به زلزله‌زدگان شهرستان اندیکا اهدا کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولادخوزستان، با توجه به وقوع زلزله در منطقه چلو از توابع شهرستان اندیکا و خسارت دیدن منازل مسکونی، با تاکید هیات مدیره شرکت فولاد خوزستان ۵۰۰ تخته پتو به خانواده‌های آسیب‌دیده اهدا شد. بلایای طبیعی علاوه بر خسارت‌های مالی، اختلالات روانی ناشی از وقوع حادثه را به دنبال دارد. فولاد خوزستان به منظور کاهش آلام آسیب‌دیدگان از همان ساعات اولیه وقوع حادثه در منطقه حاضر شد. اهدای ۵۰۰ تخته پتو تنها بخشی از کمک‌های ارسال شده به منطقه است و در آینده و با توجه به نیاز منطقه کمک‌های مختلفی گسیل داده می‌شود.

مجموعه فولاد خوزستان همواره در انجام مسئولیت‌های اجتماعی پیشگام بوده است. در سال‌های گذشته و در مواردی همچون: زلزله کرمانشاه، سیل اهواز و دیگر شهرهای استان خوزستان، سیل سیستان و بلوچستان و... نسبت به اهدا کمک‌های نوع‌دوستانه و تجهیزات سبک و سنگین اقدام کرده است. امید که هرچه زودتر شرایط روستاهای منطقه چلو به حالت عادی برگردد و با کمک‌های نهادهای مختلف دغدغه‌ی ساکنان به حداقل برسد.

گفتنی است، اقدامات یاد شده با همکاری واحد ارتباطات منطقه‌ای و امور اجتماعی شرکت فولاد خوزستان در حال انجام است.

تجلیل از ترابری فولاد مبارکه به عنوان ترابری نمونه اصفهان

فرمانده انتظامی استان اصفهان در همایش تجلیل از نمونه‌های ترافیکی و پیشکسوتان پلیس راه استان اصفهان، از ترابری شرکت فولاد مبارکه به عنوان ترابری نمونه استان اصفهان تجلیل کرد.

به گزارش روابط عمومی فولادمبارکه اصفهان، ترابری شرکت فولاد مبارکه به عنوان ترابری نمونه استان در عرصه حمل‌ونقل و ترافیک، تردد ایمن، منظم و بدون حادثه در همایش تجلیل از نمونه‌های ترافیکی و پیشکسوتان پلیس راه استان اصفهان که روز پنجشنبه ۲۲ مهرماه در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان برگزار شد، مورد تجلیل و تقدیر قرار گرفت.

مهدی کفایت معاون منابع انسانی شرکت فولاد مبارکه، صادق فرخی مدیر خدمات عمومی و امور رفاهی فولاد مبارکه، علی قربانی رئیس ترابری و حمل‌ونقل شرکت فولاد مبارکه و بهروز محمودی مدیر پروژه ترابری شرکت فولاد مبارکه به نمایندگی از این شرکت در بخش فعالان حوزه ترافیک مورد تجلیل قرار گرفتند.

ضرورت تشکیل کنسرسیوم فولادسازان

عضو هیأت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: تشکیل کنسرسیوم توسط فولادسازان کشور می‌تواند به تعامل با شرکت‌های تولید برق بیانجامد تا بتوانیم از بحران کمبود انرژی به ویژه برق عبور کنیم. رضا شهرستانی در گفت‌وگو با ایراسین با اشاره به تغییر رویه سیاست کشورهای صنعتی در راستای حفظ محیط زیست، اظهار کرد: چین به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان، برای کاهش گازهای گلخانه‌ای، تعهد کرده است که ساخت نیروگاه‌های جدید زغال‌سنگ در این کشور را متوقف کند و در پروژه‌های جدید برای ساخت نیروگاه‌های زغال سنگ در خارج از این کشور سرمایه‌گذاری نکند که ماحصل این اتفاق کمبود برق در این کشور شده است. وی با بیان این که توسعه ماینینگ‌ها و ماشین‌های برقی از دیگر عوامل کمبود برق در کشور چین محسوب می‌شود، افزود: همه این عوامل در کاهش تولید فولاد در کشور چین مؤثر بوده و قیمت‌های جهانی فولادهای آلیاژی تا ۵ برابر افزایش یافته است.

تغییر مسیر چین از تولید فولاد خام به تولید فولاد باکیفیت

عضو هیأت‌مدیره انجمن فولاد ایران با تأکید بر کاهش تولید فولادهای معمولی در کشور چین خاطرنشان کرد: سیاست کاهش تولید ۶۰میلیون تنی فولادهای خام و توسعه فولادهایی با ارزش افزوده بالا و کیفیت بیشتر باعث شده تا بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان در جهت کاهش مصرف انرژی گام بردارد. وی با اشاره به نوسانات ۵۰ درصدی نرخ سنگ‌آهن اذعان داشت: نرخ سنگ‌آهن در برهه‌ای از مرز ۲۰۰ دلار به ازای هر کیلوگرم هم عبور کرد و درحال‌حاضر برای کیلوگرم ۱۴۰ دلار قیمت‌گذاری شده و فرصتی برای توسعه صادرات محصولات فولادی است چراکه با لغو مشوق‌های صادراتی چین، کشور هند مترصد است تا بازارهای کشور چین را در دست بگیرد.

چالش‌های کمبود انرژی در صنایع فولادی

شهرستانی با بیان این که به علت کمبود برق در صنایع فولادی با کاهش چشم‌گیر تولید فولاد در کشور مواجه بودیم، تصریح کرد: معضل پیش روی صنایع فولادی، کمبود گاز و برق در فصل زمستان است و در مجموع با کاهش تولید ۱۰ درصدی نسبت به سال قبل روبه‌رو هستیم. وی با اشاره به این که مصرف روزانه گاز در کشور معادل یک میلیارد مترمکعب تخمین زده می‌شود، ادامه داد: ۶۰۰ میلیون مترمکعب از گاز در بخش خانگی، تجاری و اداری مصرف می‌شود و گمانه‌زنی‌ها دال بر این است که در برخی از روزها با ۳۰۰ میلیون مترمکعب کمبود گاز مواجه شویم. عضو هیأت‌مدیره انجمن فولاد ایران تأکید کرد: اگر کمبود گاز و برق در بخش صنایع اجبار شود به یقین شاهد کاهش تولید و افزایش نرخ تمام‌شده خواهیم بود که بازار را تحت تأثیر قرار خواهد داد؛ برای جبران کمبود گاز می‌توان اهداف کوتاه‌مدتی را در نظر داشت. برای نمونه صادرات آهن اسفنجی ممنوع شود و تمام شرکت‌های فولادسازی، محصولات انبارشده آهن اسفنجی را در ۳ ماه زمستان در نظر بگیرند تا بازار دچار کمبود نشود. در بخش احیاء به ازای هر تن فولاد، ۳۰۰ متر مکعب گاز مورد نیاز است و در بخش نورد هم به ۴۰ متر مکعب گاز نیازمندیم، بنابراین می‌توان با تبدیل کوره‌ها از گازسوز به دوگانه‌سوز، این کمبود را در کوتاه‌مدت جبران کرد.

نرخ سیمان از بورس کالا تا مصالح فروشی

بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که نرخ سیمان اگرچه در بورس کالا به کیسه‌ای ۲۳ تا ۲۸ هزار تومان رسیده اما نرخ در مصالح فروشی‌ها برای خرده فروشی ۳۵ تا ۴۰ هزار تومان است. به گزارش مهر، با روی کار آمدن دولت سیزدهم، همه دستگاه‌های از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت برای اجرای اصلی‌ترین شعار این دولت که ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی است به وزارت خانه اصلی (راه و شهرسازی) کمک کرده و وظیفه وزارت صنعت، معدن وتجارت در این میان، افزایش تولید و کاهش نرخ سیمان و میلگرد تعیین شده است. سید رضا فاطمی امین، وزیر صنعت نیز بارها بر موضوع حمایت از تولید سالانه یک میلیون مسکن از محل افزایش ظرفیت تولید سیمان و محصولات فولادی خصوصاً میلگرد تأکید کرده است. در خرداد ماه امسال برخی کارخانه‌های سیمان عرضه محصول خود را در بورس کالا آغاز کردند که به افزایش ناگهانی نرخ آن منجر شد؛ به خصوص که عرضه سیمان در بورس، از تحت قیمت‌گذاری سازمان حمایت خارج می‌شد. از سوی دیگر با آغاز فصل گرما در امسال و افزایش میزان مصرف برق، وزارت نیرو اقدام به قطع برق مشترکان صنعتی پر مصرف از جمله سیمانی‌ها و فولادی‌ها کرد که این اتفاق منجر به کاهش تولید سیمان و سپس افزایش بی‌رویه نرخ آن تا حدود کیسه‌ای ۱۰۰ هزار تومان شد؛ این در حالی است که سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، آخرین مجوز افزایش نرخ سیمان را تا کیسه‌ای ۲۳ هزار تومان برای تحویل درب کارخانه، صادر کرده بود. با این حال با وجود مخالفت وزرای صنعت، معدن وتجارت و راه و شهرسازی دولت دوازدهم، به‌تدریج همه کارخانه‌های سیمانی وارد بورس کالا شده و ملزم به فروش محصول در بورس شدند. این اقدام اگرچه تا حدودی به کاهش نرخ سیمان و رسیدن به دامنه کیسه‌ای ۴۰ هزار تومان منجر شد، اما باز هم نتوانست دست دلالان سیمان که گفته می‌شد کمتر از ۲۰ نفر هستند، شود؛ سازمان بورس و اوراق بهادار در دستورالعملی، کلیه عرضه و مصرف‌کنندگان سیمان (فروشنده و خریدار) را ملزم به دریافت کد بورسی و کد معامله کرد تا مسیر همه خرید و فروش‌ها شفاف شود. این اقدام سبب شد تا به‌تدریج نرخ سیمان از اواخر شهریور ماه تا کنون رفته رفته کاهش یافته و حتی به نرخ‌های تعیین شده از سوی سازمان حمایت در اواخر سال گذشته برسد که کیسه‌ای ۱۷ هزار و ۳۰۰ تومان تعیین شده بود. در معاملات هفته گذشته بورس کالا سیمان تولیدکننده‌های مختلف با درجه کیفیت متفاوت از کیسه‌ای (۵۰ کیلویی) ۱۷ هزار و ۲۵۰ تومان آغاز و تا ۲۴ هزار ۵۰۰ تومان معامله شد؛ اما بخش عمده محصولات کارخانه‌های سیمان در معاملات هفته جاری بورس کالا در دامنه ۲۳ تا ۲۴ هزار تومان کشف نرخ شد. با احتساب مالیات بر ارزش افزوده، کرایه حمل و سود خرده فروشی، نرخ کیسه‌های سیمان تا ۳۰ درصد افزایش داشته و در مصالح فروشی‌ها از کیسه‌ای ۳۵ هزار تومان برای سیمان تیپ ۵ آغاز می‌شود. یک عضو اتحادیه مصالح فروشان استان تهران در گفت‌وگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: درحال‌حاضر نرخ هر کیسه سیمان تیپ ۲ در فاصله ۳۸ تا ۴۰ هزار تومان برای خرده فروشی عرضه می‌شود؛ اما در برخی نقاط شهر تهران ممکن است تا حدود کیسه‌ای ۵۰ هزار تومان هم برسد. به گفته این فروشنده مصالح ساختمانی، درحال‌حاضر نرخ هر کیسه سیمان تیپ ۲ و محصول با کیفیت برای عمده فروشی و انبوه‌سازی از ۳۲ تا ۳۵ هزار تومان هم عرضه می‌شود.

نظرگاه

مسئولیت‌پذیری فولاد مبارکه در تأمین انرژی

هادی نباتی‌نژاد
مدیر روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه

انرژی یکی از نخستین نیازهای زیست انسان و محوریت شکل‌گیری هرگونه کسب‌وکار و فعالیت اقتصادی و صنعتی است. در این میان آب، باد و خورشید منابع انرژی تجدیدشونده و نفت، گاز، زغال‌سنگ و انرژی هسته‌ای منابع انرژی تجدیدناپذیر به حساب می‌آیند و تولید جریان برق از طریق این منابع و توسعه شبکه برق‌رسانی یکی از اولویت‌های اصلی دولت‌ها و حاکمیت‌هاست. با وجود برنامه‌ریزی‌های انجام شده در وزارت نیرو، به‌منظور تأمین انرژی برق موردنیاز در بخش مصارف خانگی و صنعتی به‌عنوان زیرساخت موردنیاز توسعه و پیشرفت، متأسفانه درحال‌حاضر این بخش با محدودیت‌های زیادی مواجه است که قطعی برق و خاموشی‌های گسترده در سال‌های اخیر در هر دو بخش، در میزان رضایت عمومی مردم، تولید و اشتغال و رونق تولید و کسب‌وکار در کشور تأثیر گذاشته، به‌گونه‌ای که در شرایط کنونی تأمین انرژی و برق موردنیاز کشور، یکی از عمده‌ترین موانع تولید قلمداد می‌شود. کارشناسان صنعت برق بر این مسئله اذعان دارند که مشکل عمده در این بخش افزایش مصرف، فرسودگی نیروگاه‌ها و عدم سرمایه‌گذاری مناسب و تأمین اعتبارات و منابع مالی برای تولید نیروگاه‌های جدید در کشور است و با توجه به کمبود بودجه بخش‌های مختلف کشور که متأثر از تحریم‌هاست، بهره‌گیری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و صنایع و معادن به‌منظور احداث نیروگاه و توسعه شبکه زیرساخت برق کشور، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر به شمار می‌آید و این مسئله در روزهای اول دولت سیزدهم موردتوجه وزرای محترم صنعت، معدن وتجارت و نیرو و کارشناسان این حوزه قرار گرفت و مقرر شد برای نخستین بار در کشور، احداث نیروگاه‌های جدید و افزایش میزان ظرفیت نیروگاهی توسط بخش صنعت و معدن انجام شود. در این شرایط شرکت‌های سرمایه‌گذار و مجری در حوزه صنعت و اقتصاد، با تأمین انرژی و برق موردنیاز خود و اتصال به شبکه سراسری، اطمینان و امنیت کافی را برای سرمایه‌گذاری به‌دست می‌آورند و با این اقدام، علاوه بر ایجاد نیروگاه‌های جدید و توسعه شبکه برق و انرژی در کشور، در پیشرفت و رونق کسب‌وکارهای کلان و خرد و افزایش تولید و اشتغال در کشور نقش مؤثری ایفا می‌کنند. اتفاق مبارک امضای تفاهمنامه بین وزارت صنعت، معدن وتجارت و وزارت نیرو به‌منظور احداث نیروگاه‌های جدید با ظرفیت تولید ۱۰ هزار مگاوات در هفته گذشته، اقدامی شایسته به‌منظور توسعه زیرساخت‌های موردنیاز تولید در کشور محسوب می‌شود که انجام بخشی از این خدمت، به شرکت فولاد مبارکه واگذار شده است. شرکت فولاد مبارکه در سال‌های اخیر، با برنامه‌ریزی مدون و اجرای پروژه‌های متعدد، بهینه‌سازی فرآیندهای تولید، به‌روزرسانی تجهیزات و حذف قسمت‌های پرمصرف و کاهش ۵۰ درصدی مصرف برق در خطوط تولید در ساعات اوج‌بار، به یکی از نمونه‌های موفق کاهش مصرف برق و مدیریت پیک بار تبدیل شده که ضمن کاهش مصرف برق خود در زمان اوج مصرف، با تولید برق در نیروگاه داخلی خود و تزریق ۲۰۰ مگاوات برق به شبکه سراسری، در کاهش خاموشی و قطعی برق در مصرف خانگی نقش مؤثری داشته است. براساس تفاهمنامه میان دو وزارت خانه صنعت، معدن وتجارت و نیرو، توسعه زیرساختی شبکه برق، ایجاد نیروگاه و تولید ۱۵۰۰ مگاوات برق در سه سال آینده به شرکت فولاد مبارکه محول شده و از آنجاکه ظرفیت بالایی در کشور برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر همچون نیروگاه‌های خورشیدی وجود دارد، اراده فولاد مبارکه بر تولید برق در دو بخش انرژی‌های تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر است و ایجاد نیروگاه خورشیدی ۱۰ مگاواتی در محل کارخانه فولاد مبارکه از جمله برنامه‌های این شرکت است که در صورت تولید ۱۵۰۰ مگاوات برق، شرکت فولاد مبارکه علاوه بر رفع نیاز خود، می‌تواند بخشی از مشکلات شبکه برق را نیز رفع کند. آنچه مسلم است این است که اقدامات شرکت فولاد مبارکه در زمینه تأمین آب و برق موردنیاز برای مصارف خانگی و صنعتی در کشور، بدون اغراق مصداق و الگویی موفق از حساسیت این شرکت به موضوعات اجتماعی و نیازهای جامعه و انجام مسئولیت اجتماعی و توسعه زیرساخت‌های موردنیاز بخش انرژی کشور است که به‌یقین نمونه‌ای همچون شرکت فولاد مبارکه در این زمینه را نمی‌توان یافت. حمایت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های متعدد، کلان و مداوم شرکت فولاد مبارکه از طرح‌های انتقال آب در حوضه آبریز زاینده‌رود به‌منظور تأمین آب موردنیاز و کاهش خسارات خشکسالی، اختصاص بودجه برای طرح انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران، توسعه شبکه زیرساخت برق منطقه و تأمین برق موردنیاز شبکه سراسری در زمان اوج مصرف از جمله اقدامات فولاد مبارکه به‌منظور تأمین انرژی است و به‌یقین برنامه‌ریزی این شرکت به‌منظور تولید ۱۵۰۰ مگاوات برق در سه سال آینده، نقطه عطفی در رفع موانع تولید و توسعه زیرساخت‌های لازم به‌منظور ایجاد رونق اقتصادی و صنعتی در کشور است.

بازار طلا از صعود نرخ ناامید شد

گروه معدن

نظرسنجی هفتگی کیتکونیوز نشان داد پس از این که اونس طلا موفق نشد هفته گذشته نرخ ۱۸۰۰ دلار را بشکند، تحلیلگران وال استریت درباره روند نرخ طلا در هفته جاری مردد هستند اما سرمایه‌گذاران کوچک همچنان خوش بینی خود را حفظ کرده‌اند. به گزارش ایسنا، پس از این که نرخ طلا اواسط هفته گذشته تحت تاثیر آمار تورم داغتر از حد انتظار ۴۰ دلار صعود کرد، نتوانست مرز روانی ۱۸۰۰ دلار را بشکند که باعث یک دور دیگر ریزش نرخ شد. بهای هر اونس طلا در معاملات روز جمعه بازار امریکا ۲۹ دلار و ۶۰ سنت معادل حدود ۱.۷ درصد کاهش یافت و در ۱۷۶۸ دلار و ۳۰ سنت بسته شد. با این حال نرخ طلا برای کل هفته ۰.۶ درصد رشد کرد که بزرگترین رشد هفتگی از هفته منتهی به سوم سپتامبر بود.

در نظرسنجی هفته جاری کیتکونیوز از تحلیلگران وال استریت، ۱۳ نفر شرکت کردند که ۳۸.۵ درصد نسبت به افزایش نرخ طلا خوش بین بودند و به همین میزان مشابه به کاهش نرخ طلا رای دادند و ۲۳ درصد هم نظر خنثی داشتند. در نظرسنجی آنلاین کیتکونیوز از سرمایه‌گذاران غیرحرفه ای، ۱۴۲۵ نفر شرکت کردند که از میان آنها ۶۸ درصد به افزایش نرخ طلا و ۱۹ درصد به کاهش نرخ طلا رای دادند در حالی که ۱۳ درصد نظری نداشتند. عاملی که در کاهش نرخ طلا موثر بود، آمار خرده فروشی بهتر از حد مطلوب بود که نشان داد بانک مرکزی امریکا می‌تواند در خصوص تعدیل برنامه خرید اوراق قرضه یا افزایش نرخهای بهره با دست بازتری عمل کند.

آدریان دی، رئیس شرکت مدیریت دارایی آدریان دی به کیتکونیوز گفت: تا زمانی که بازار پی ببرد هر گونه تحکیم سیاست پولی از سوی بانک مرکزی امریکا و سایر بانک‌های مرکزی بزرگ جهان دیرهنگام بوده است، این فراز و فرودها ادامه خواهد یافت. زمانی که این اتفاق بیافتد، گفتن آن دشوار است اما وقتی اتفاق بیافتد، طلا جهش شدیدی خواهد داشت و هر چه این اتفاق دیرتر بیافتد، حرکت صعودی طلا شدت بیشتری خواهد داشت. مارک چندلر، مدیرعامل شرکت بانوک برن گلوبال فارکس اظهار کرد: درحال‌حاضر بازار افزایش احتمالی نرخهای بهره در نیمه دوم سال آینده را پیش‌بینی می‌کند که زودتر از تصور قبلی است. وی در ادامه افزود: من همچنان نسبت به طلا بدبین هستم. صعود چشمگیر متعجبم خواهد کرد اما طلا از میانگین نرخ ۲۰۰ روزه و محدوده ۱۸۰۰ دلار عقب نشینی کرده است.

محدوده قیمتی که سرمایه‌گذاران در هفته جاری باید زیر نظر داشته باشند، بین ۱۷۲۵ تا ۱۸۲۵ دلار است.

تحلیلگرانی که به طلا خوش بین هستند همچنان انتظار دارند این فلز ارزشمند نرخ ۱۸۰۰ دلار را بشکند و به نگرانیهای تورمی، دلار ضعیفتر و تقاضای بیشتر برای دارایی امن در بازار اشاره می‌کنند. بدبینی در میان تحلیلگران به سرمایه‌گذاران یادآوری کرد که بازده اوراق خزانه امریکا همچنان بالا می‌رود و تا زمان معکوس شدن این روند، طلا شرایط دشواری برای صعود خواهد داشت.

چالش انتشار صفر کربن در صنعت فولاد

در جستجو برای یافتن راه های جدید برای کاهش انتشار گازهای گل خانه ای، صنایع بزرگ باید راه حل های جدیدی را بیابند و فراتر از روشهای سنتی فکر کنند. در بخش حمل و نقل، تولید وسایل نقلیه کم کربن یکی از این مسیرها است که مورد بررسی قرار می گیرد و منجر به مشارکت های جدیدی با صنعت فولاد می شود، که در حال حاضر یکی از عوامل اصلی انتشار گازهای گلخانه ای است. به گزارش فولاد ایران، در سال ۲۰۲۰، ۱،۸۷ میلیون تن فولاد خام در سراسر جهان تولید شد که ۱۶ درصد آن مربوط به بخش حمل و نقل بود. فولاد در همه جا کاربرد دارد. از انرژی و ساخت و ساز گرفته تا خودرو و حمل و نقل، زیرساخت ها، بسته بندی و ماشین آلات. به طور متوسط ۱،۸۵ تن دی اکسید کربد برای تولید هر تن فولاد، منتشر می شود و این صنعت به شدت به سوخت های فسیلی، یعنی زغال سنگ و گاز طبیعی، وابسته است. شاید یکی از هیجان انگیزترین نوآوری های موجود در تولید فولاد استفاده از هیدروژن باشد. با تغییر از سوخت های فسیلی به هیدروژن برای تولید فولاد، می توان انتشار گازهای گلخانه ای را عملاً از بین برد. این نوآوری یکی از بهترین فرصت ها برای کاهش انتشارات ناشی از فولاد سازی است. همانطور که کشورهای جهان برای مقابله با تغییرات آب و هوایی گرد هم می آیند، صنایع و سازمانها نیز باید با هم همکاری کنند. آنها باید ارتباطات متقابل خود را با سایر شرکا، از جمله تامین کنندگان، مشتریان، رقبا، سیاست گذاران و حتی صنایع دیگر شناسایی کنند و برای پاسخگویی به چالش آب و هوایی تلاش کنند. اورسولا فون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا، اخیرا اظهار داشت: «مصرف سوخت فسیلی کنونی ما به مرزهای خود رسیده است و اکنون ما باید به سراغ یک مدل جدید برویم، مدلی که از نوآوری استفاده می کند». هر دو صنعت فولاد و حمل و نقل به دنبال همکاری با یکدیگر برای معرفی ابتکارات جدید پیشگامانه هستند که نحوه عملکرد آنها و محصولاتی که به مشتریان خود ارائه می دهند را تغییر می دهد.

وضعیت صادرات سنگ آهن استرالیا

ماه گذشته میلادی صادرات سنگ آهن از بزرگترین بندر صادراتی استرالیا، بندر هدلند ۳ درصد رشد سالانه داشته ۴۷ میلیون تن ثبت شد. همچنین نسبت به ماه اوت که در پایین‌ترین حد ۶ ماهه قرار داشت تا ۷ درصد بالاتر بود.

به گزارش فولاد ایران، قابل ذکر است از میزان سنگ آهن صادر شده از بندر هدلند که یکی از بزرگترین بنادر سنگ آهن دنیاست در سپتامبر ۳۸.۶ میلیون تن معادل ۸۲.۲ درصد آن به چین صادر شد که ۲.۸ درصد افت سالانه ولی ۷.۵ درصد رشد ماهانه داشت. بعد از چین هم کره جنوبی و ژاپن خریداران بعدی سنگ آهن استرالیا از بندر هدلند بودند.

خبر

رونق واردات بیلت چین ادامه دارد؟

با توجه به وضعیت برنامه کاهش تولید فولاد چین برای کاهش آلاینده‌ها و وضعیت تامین برق به نظر می‌رسد واردات بیلت به این کشور در سه ماهه پایانی سال باز هم افزایش یابد. در حالی که همزمان احتمال کمبود قراضه وارداتی هم وجود دارد. با وجود کاهش تولید و وضعیت کمبود عرضه برق، تقاضای چین برای بیلت نیز با جهت گیری نرخ سنگ آهن تعدیل می‌شود، اگرچه در مورد فولاد بازیافتی، رشد نرخ جهانی قراضه خریداران چینی را دلسرد خواهد کرد.

به گزارش فولاد ایران، در ماه جولای که سنگ آهن بالای ۲۰۰ دلار هر تن شده بود ۱۴۲ محموله بیلت وارد چین شد در حالی که در ژوئن ۸۶ محموله بود. از طرفی وقتی فولادسازان چینی دیدند باید تولید را پایین بیاورند خرید بیلت برایشان جذاب تر شد. با افت نرخ سنگ آهن در اوت و سپتامبر فعالیت بازار واردات بیلت هم کم شد ولی چون بیلت داخلی به دلیل کاهش تولید کارخانه‌ها گران تر بود هنوز مورد توجه قرار گرفت. البته اگر در سه ماه پایانی سال نگرانی‌های بخش مسکن و افت تقاضای آن ادامه داشته باشد بازار بیلت هم در چین راکد خواهد بود.

برای اجرای برنامه‌های تعمیراتی انجام شد؛

خروج واحد شماره یک گازی نیروگاه شهید رجایی از مدار تولید برق

واحد شماره یک گازی نیروگاه شهید رجایی قزوین برای انجام تعمیرات بازدید محفظه احتراق و تعویض نازل از شبکه سراسری تولید خارج شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت مدیریت تولید برق شهید رجایی، ابوالفضل موتابها مدیر نیروگاه سیکل ترکیبی با اشاره به تداوم برنامه‌های تعمیراتی در واحدهای سیکل ترکیبی این نیروگاه گفت: با پایان یافتن پیک تابستان و آغاز فعالیت‌های تعمیراتی برای کسب آمادگی تولید برق، واحدهای این نیروگاه براساس فهرست زمانبندی پیش‌بینی شده، تحت تعمیرات قرار می‌گیرند که در ادامه تعمیرات اساسی و RI واحد شماره ۴ گازی و بویلر آن، واحد شماره یک گازی هم به منظور انجام تعمیرات بازدید محفظه احتراق و تعویض نازل، از مدار تولید خارج شد.

مدیر نیروگاه سیکل ترکیبی شهید رجایی افزود: فعالیت‌های تعمیراتی این واحد، در سه بخش مکانیک، الکتریک و ابزاردقیق و در مجموع به تعداد ۴۸۳ فعالیت به انجام می‌رسد که بازدید محفظه احتراق و نازل مرحله اول، بازدید کمپرسور و تجهیزات آن، بازدید از بویلر و تجهیزات و متعلقات آن، تعویض لاینرها و ترانزیشن‌ها و... مهم ترین اقدامات این دوره از تعمیرات در حوزه مکانیک خواهد بود.

وی ادامه داد: در بخش الکتریک و ابزاردقیق هم بازدید از تجهیزات الکتریکی، تست رله‌های ترانس اصلی، بازدید از الکتروموتورها، بازدید از کنترل والو و سیستم گایدون به همراه تست نرم‌افزاری رایانه‌های واحد و بازدید از دیگر تجهیزات ابزاردقیق و تست آن‌ها از فعالیت‌های مهم این دوره از تعمیرات است که از سوی متخصصان نیروگاه سیکل ترکیبی به انجام می‌رسد. از ابتدای فصل تعمیرات در مهرماه امسال تاکنون، واحد شماره یک بخاری به ظرفیت ۲۵۰ مگاوات، همراه با واحدهای شماره یک گازی، چهار گازی و بویلرهای آن، تحت تعمیرات قرار گرفته‌اند.

انجام تعمیرات واحد گازی نیروگاه شهید رجایی در کوتاه‌ترین زمان

واحد شماره ۲ گازی نیروگاه شهید رجایی پس از انجام تعمیرات در کوتاه‌ترین زمان ممکن، دوباره به مدار تولید برق بازگشت.

به گزارش روابط عمومی شرکت مدیریت تولید برق شهید رجایی، واحد شماره ۲ گازی این نیروگاه که به منظور رفع اشکال از کنترل والو سوخت گاز از مدار تولید خارج شده بود، پس از انجام تعمیرات در کم‌ترین زمان ممکن، دوباره به مدار تولید برق پیوست.

متخصصان تعمیرات مکانیک و ابزاردقیق نیروگاه شهید رجایی، تجهیز کنترل والو سوخت گاز این واحد را که دچار اشکال شده بود، پس از بررسی و شناسایی اشکال موجود، تعمیر نمودند.

واحد شماره ۲ گازی نیروگاه سیکل ترکیبی شهید رجایی که به دلیل اشکال ایجاد شده در سیستم کنترل سوخت آن از مدار تولید خارج شده بود، در کوتاه‌ترین بازه زمانی و پس از انجام تعمیرات و هماهنگی با مرکز کنترل دیسپاچینگ به شبکه سراسری تولید انرژی الکتریکی بازگشت.

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری اهواز

شهرداری اهواز

سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری اهواز در نظر دارد پروژه مطالعات (فاز شناخت)، خرید و بومی‌سازی زیرساخت پرداخت الکترونیک، نصب و استقرار، تامین کارت بلیت و مدیریت شبکه شارژ، تهیه سخت‌افزار و تجهیزات حمل‌ونقل درون‌شهری (اتوبوس- تاکسی)، پشتیبانی، نگهداری و تعمیرات برابر شرح پیمان را با مشخصات مندرج در اسناد مناقصه از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	نام پروژه	مبلغ پایه به ریال	مدت‌اجرای پروژه	مبلغ سپرده شرکت در مناقصه (ریال)
۱	مطالعات(فاز شناخت)، خرید و بومی‌سازی زیرساخت پرداخت الکترونیک، نصب و استقرار، تامین کارت بلیت و مدیریت شبکه شارژ، تهیه سخت‌افزار و تجهیزات حمل‌ونقل درون‌شهری (اتوبوس- تاکسی)، پشتیبانی، نگهداری و تعمیرات برابر شرح پیمان	۱۰۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۲۴ ماه	۵،۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰

لذا از کلیه شرکت‌های واجد شرایط که در این زمینه دارای شرایط مشروحه در ذیل می‌باشند دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه به نشانی اینترنتی Tender.ahvaz.ir مراجعه و نسبت به خرید اسناد به مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال اقدام نمایند. (تلفن ۱۸-۳۲۲۳۴۱۱۱ داخلی ۱۰۶) مراجعه نمایند.

- هزینه انتشار آگهی‌ها به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- مهلت قبول پیشنهاد نرخ و پاسخ به مناقصه از تاریخ انتشار به مدت ۱۰ روز است و تحویل در محل دبیرخانه محرمانه حراست واقع در آدرس فوق‌الذکر می‌باشد. (حداکثر مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری مورخه ۱۴۰۰/۰۸/۱۶ می‌باشد.)
- سازمان در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.

مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه پنج درصد مبلغ اولیه به ارزش ۵،۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد که می‌بایست به یکی از سه طریق ذیل ارائه شود:

الف) فیش واریزی به مبلغ فوق به حساب سیبا شماره ۱۰۴۱۰۱۴۱ نزد بانک شهر شعبه کیانپارس اهواز به نام سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری اهواز

ب) به صورت ضمانتنامه بانکی به نام سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری اهواز به مدت سه ماه از تاریخ افتتاح پیشنهادها

ج) چک تضمین شده بانکی به نام سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری اهواز

- برندگان اول و دوم مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.
- سازمان مختار است نسبت به ابطال پیشنهاد قیمت شرکت‌هایی که دارای دو پروژه فعال (پروژه‌ای که تحویل موقت نشده است) در سطح شهرداری باشند اقدام نماید.
- تاریخ برگزاری کمیسیون مناقصه در ساعت ۱۴:۳۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۷ می‌باشد حضور پیشنهاددهندگان در جلسه مجاز می‌باشد.
- نتیجه کمیسیون برابر ماده ۱۸ قانون اصلاح و تسری آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران به کلانشهرها و مراکز استان به برنده اعلام خواهد شد.
- به استناد بند ۵ ماده ۱۱ قانون اصلاح و تسری آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران به کلانشهرها و مراکز استان و شهرهای بیش از یک میلیون جمعیت مصوب سال ۱۳۹۰ میزان تضمین حسن انجام تعهدات ۱۰٪ درصد مبلغ پیشنهاد پیمانکار می‌باشد که پس از تحویل موقت آزاد خواهد شد.
- کارفرما مختار است قرارداد را تا ۳۵٪ افزایش یا کاهش دهد.
- به برنده مناقصه پیش‌پرداخت داده نخواهد شد.
- براساس ماده ۱۰ قانون اصلاح و تسری آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران به کلانشهرها و مراکز استان، شرکت در مناقصه و ارایه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف سازمان می‌باشد.
- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه درج شده است.

اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اهواز

آگهی فقدان سند مالکیت

ملکی خانم مرجانه افشاری ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ آپارتمان مسکونی به مساحت ۱۳۴.۵۷ مترمربع قطعه ۱ تفکیکی به شماره ۲۴۳۲۱ فرعی از ۱۵۱ اصلی مفروز از پلاک ۵۲۵۳ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج مورد ثبت ۱۰۳۲۶۶۰ صفحه ۳۲۰ جلد ۳۹۰۴ املاک به نام مالک فوق ثبت و صادر گردیده که به علت سرقت گاوصندوق منزل مفقود گردیده و تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ دوشنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۰
۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۱۸ اکتبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۰۷

اخبار

پرداخت بخشی از حقوق معوق کارگران معدن سرخس

فرماندار سرخس گفت: یک ماه از ۶ ماه حقوق معوق کارگران ذغال سنگ معدن آق دربند سرخس با حقوق مهرماه پرداخت خواهد شد.

محمد رضا رجبی مقدم در گفت‌وگو با ایرنا افزود: معدن زغال سنگ آق دربند با ۱۱۷ کارگر در مجاورت روستای ۲۰۰ خانواری آق دربند سرخس قرار دارد و پس از پیگیری‌های انجام شده مقرر شد علاوه بر این یک ماه حقوق، سایر حقوق عقب افتاده این کارگران در ماه‌های آینده پرداخت شود.

وی ادامه داد: پیش از این ۳۷ درصد سهام این معدن متعلق به آستان قدس رضوی بود و بقیه به بخش خصوصی تعلق داشت که به تازگی سهم آستان قدس رضوی به ۵۱ درصد افزایش یافته و مدیریت این معدن نیز به این نهاد واگذار شده است.

چندی پیش جمعی از کارگران معدن آق دربند در اعتراض به پرداخت نشدن ۶ ماه حقوق خود به دفتر شرکت اداره‌کننده معدن در مشهد مراجعه و پرداخت معوقات حقوق خود را خواستار شدند.

ذخیره قطعی زغال سنگ معدن آق دربند ۳۳۰ هزار تن و تولید سالانه آن ۲۲ هزار تن کُک است که کل تولیدی آن به عنوان سوخت در کارخانه‌های فولاد داخل و خارج از استان خراسان رضوی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آق‌دربند که تنها واحد معدنی تولید کُک در خراسان رضوی به شمار می‌رود علاوه بر اکتشاف و استخراج، دارای واحدهای زغالشویی و ککپزی است که با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و آستان قدس رضوی سالانه ۲۲ هزار تن کک تولید می‌کند.

معدن آق‌دربند در کنار روستایی به همین نام در شهرستان سرخس و در ۱۵۳ کیلومتری شمال شرق مشهد واقع است.

۲۵ درصد مصالح ساختمانی تاییدیه استاندارد ندارند

مدیرکل استاندارد و تحقیقات صنعتی کهگیلویه و بویراحمد گفت: ۷۰درصد صنایع تحت پوشش اداره کل استاندارد استان واحدهای تولیدی مصالح ساختمانی است که ۲۵ درصد از این واحدها فاقد پروانه استاندارد هستند.

به گزارش ایرنا، بهمن رحمتی در گفت‌وگو با ایرنا اظهارکرد: واحدهای تولیدی مصالح ساختمانی در استان کهگیلویه و بویراحمد ملزم به استفرار آزمایشگاه و داشتن مدیر کنترل کیفی شده‌اند. وی افزود: در ۶ ماه گذشته تاکنون ۱۵ واحد تولیدی شن و ماسه در استان پلمب شده‌اند.

مدیرکل استاندارد و تحقیقات صنعتی کهگیلویه وبویراحمد تصریح کرد: در زمینه رعایت استانداردها، مصالح ساختمانی در استان نسبت به دیگر اصناف کم‌ترین توجه را داشته‌اند.

رحمتی تاکید کرد: مصالح ساختمانی مورد نیاز اعم از شن و ماسه از خود استان تامین می‌شود و تاکنون کالای غیر استانداردی در بازسازی منازل سی سخت به چشم نخورده است.

وی ابرازکرد: بازرسی‌های این اداره کل از شهر زلزله زده سی سخت و روستاهای اطراف ان به صورت پنهانی و غیر منتظره است.

مدیرکل استاندارد و تحقیقات صنعتی کهگیلویه وبویراحمد عنوان کرد: کار انجام بتن در شهر زلزله زده سی سخت توسط یک شرکت مشخص از اصفهان انجام می‌شود و تاکنون موردی از غیر استاندارد بودن مصالح ساختمانی مشاهده نشده است.

وضعیت بحرانی فرونشست زمین در کاشمر

گروه معدن

چند روزی می‌شود که شکاف‌های زمین در اصفهان نگاه همه را به سمت خود جلب کرده اما بر اساس نظر کارشناسان زمین شناسی کاشمر بسیار بیشتر از اصفهان بحرانی است. نشست‌هایی که موجب شده این شهر با ۲۰ سانتیمتر فرونشست در وضعیت فوق بحرانی قرار گیرد.

اینکه چرا کاشمر به چنین روزی افتاده چندان عجیب نیست. قرار گرفتن منطقه کاشمر از سال ۷۵ به بعد در محدوده خشکسالی شدید، خالی شدن سفره‌های زیرزمینی و حفر چند صد چاه موجب شده فرونشست زمین به «بیخ گوش» این شهر برسد.

در همین خصوص علی اصغرزاده، رئیس اداره هواشناسی کاشمر در گفت‌وگو با ایسنا به وضعیت خشکسالی و بارندگی‌های سال زراعی گذشته اشاره کرد و گفت: فصل زراعی گذشته از نظر بارشی سال زراعی کم بارشی بود، به طوری که در این فصل حجم بارش فقط ۱۵۲ میلیمتر بود. وی افزود: در این فصل حجم بارش‌ها نسبت به دوره آماری سال قبل خودش ۵۵ درصد و نسبت به دوره آماری ۳۰ ساله حدود ۲۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد. اصغرزاده عنوان کرد: تنها در فصل زمستان سال زراعی گذشته ۴۹ میلیمتر حجم بارش اتفاق افتاده که این نشان دهنده تغییر اقلیم، تغییر در آهنگ بارش‌ها و جابه‌جایی بارش‌ها از فصل زمستان به بهار است.

رئیس اداره هواشناسی کاشمر تصریح کرد: به لحاظ بارشی شاخص SPI که بر حسب آن وضعیت خشکسالی را محاسبه می‌کنند ۱۱.۶ درصد کل پهنه اقلیمی منطقه کاشمر شرایط خشکسالی در حد نرمال را داشته است.

وی همچنین با بیان اینکه ۵۵ درصد پهنه شهرستان درگیر خشکسالی خفیف، ۲۵ درصد خشکسالی متوسط و هشت درصد درگیر خشکسالی شدید است، گفت: در مجموع ۸۸.۴ درصد پهنه اقلیمی کاشمر در سال زراعی گذشته خشکسالی را لمس کرده است.

▣ فرونشست زمین در اطراف و داخل کاشمر

هادی معماریان، عضو شورای پژوهش و فناوری اداره کل حفاظت محیط‌زیست خراسان رضوی در همین خصوص به ایسنا گفت: هر چند طی چند روز گذشته از فرونشست زمین در اصفهان صحبت‌های بسیاری می‌شود اما کاشمر با سرعتی بیشتر از اصفهان به سمت نابودی دشت‌ها می‌رود و این یک واقعیت تلخ است.

وی به ارزیابی انجام شده از وضعیت فرونشست دشت کاشمر به روش تداخل سنجی راداری با استفاده از داده‌های ماهواره سنتینل و ارتباط آن با خشکسالی هواشناسی و آب زیرزمینی اشاره کرد و افزود: سال‌ها است که در خصوص فرونشست زمین در دشت کاشمر صحبت می‌کنیم اما وضعیت بسیار نگران کننده‌تر از آنچه است که مدام گفته می‌شود.

وی تصریح کرد: بر اساس مقایسه تصاویر راداری سال ۲۰۱۷ با ۲۰۲۱ متوجه شدیم که منطقه اطراف شهر و جنوب غربی دشت کاشمر دارای بیشترین نرخ فرونشست در منطقه است.

این پژوهشگر حوزه آب و خاک گفت: فرونشست تجمعی چهار ساله منطقه ۸۳ سانتیمتر است و این نشان می‌دهد که سالیانه ۲۰ سانتیمتر فرونشست زمین داشته‌ایم.

وی با بیان اینکه هر چه به سمت شمال دشت کاشمر پیش می‌رویم میزان فرونشست به مراتب کمتر می‌شود، مطرح کرد: حداکثر فرونشست را در مناطقی با رسوبات ریزدانه داریم که اکثرا در مناطق جنوبی و جنوب غربی دشت قرار گرفته‌اند.

معماریان تصریح کرد: در این مناطق متاسفانه در حال از دست دادن ذخیره استاتیک و دینامیک آبخوان هستیم و با از دست دادن فضای ذخیره بین رسوبات در اثر فرونشست طبقات بالایی رسوبات، دیگر نفوذی به سفره‌های زیر زمینی اتفاق نخواهد افتاد و همین امر خطر وقوع سیلاب‌های آینده به خصوص در شرایط تغییر اقلیم را افزایش می‌دهد.

وی مطرح کرد: بر اساس استاندارد جهانی اگر سالی ۴ میلیمتر نشست زمین داشته باشیم وارد بحران شده‌ایم ولی ما در کاشمر سالی ۲۰۰ میلیمتر فرونشست زمین داریم و این نشان می‌دهد کاشمر در وضعیت فوق بحرانی به سر می‌برد. این استاد دانشگاه اظهار کرد: متاسفانه در تمام قسمت‌های دشت کاشمر چاه حفر شده و محاسبات نشان می‌دهد که بیشترین میزان فرونشست‌ها را در مناطقی مشاهده می‌کنیم که تراکم چاه‌های بهره‌برداری بالا است.

وی تصریح کرد: بررسی روند حفر چاه‌های بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی منطقه نشان داد که تا سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۶ این روند افزایشی بوده به طوری که تعداد ۵۰۷ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق در دشت کاشمر حفر شده است. معماریان میزان برداشت سالیانه از منابع آب زیرزمینی این دشت را ۱۳۴ میلیون متر مکعب اعلام کرد و افزود: ۸۲ درصد از منابع آب زیرزمینی منطقه به چاه‌های عمیق و نیمه عمیق حفر شده در دشت کاشمر تعلق می‌گیرد، نتیجه این که با کسری مخزن ۳۶ میلیون متر مکعب در سال مواجه شده‌ایم. وی با اشاره به اینکه در غرب و جنوب دشت کاشمر شکاف‌های بسیار عمیقی به علت فرونشست ایجاد شده است، بیان کرد: تمامی اطراف کاشمر و حتی داخل شهر نیز دچار فرونشست شده‌اند و به خاطر این فرونشست‌ها بعضاً تاسیسات زیرزمینی دچار خسارت‌های جدی خواهند شد.

رئیس مرکز آموزش عالی کاشمر هشدار داد: اگر روند به همین منوال ادامه یابد برخی روستاهای جنوب کاشمر و خلیل‌آباد و حتی بخش‌هایی از جنوب شهر نیز در آینده نه چندان دور باید تخلیه شوند.

وی مطرح کرد: از نظر زمین شناسی نیز در حاشیه جنوبی گسل درونه و محل شکاف‌ها در غرب دشت، محدوده‌ای وجود دارد که سهم ورودی آب زیر زمینی به آن بسیار کم است؛ بنابراین حتی بهره‌برداری کم از سفره در این محدوده می‌تواند سبب افت شدید در سطح آب زیرزمینی شود.

▣ عمق برخی حفره‌ها قابل اندازه‌گیری نیست

در پایین دست کاشمر شکاف‌هایی ایجاد شده که اگر کسی در آن بیفتد ناپدید خواهد شد، آسفالت بیشتر خیابان‌ها به دلیل فرونشست زمین ترک برداشته و وضعیت بسیار نگران‌کننده است.

در همین خصوص احمد رضاپور، رئیس جمعیت هلال احمر کاشمر به ایسنا گفت: در بازدیدهای میدانی انجام شده نشست‌های دشت کاشمر وضعیت بسیار خطرناکی دارند.

وی در همین خصوص پیشنهاد داد: برخی از نقاط دشت کاشمر مناطق ورود ممنوع اعلام شود، به لحاظ دام و مخاطرات انسانی به خصوص در شب احتمال سقوط در این حفره‌ها وجود داد. وی تصریح کرد: عمق برخی از حفره‌ها اصلا قابل اندازه‌گیری نیست و اگر فردی در درون این حفره‌ها بیفتد شاید اصلا پیدا نشود و مفقودالاثر شود. رئیس جمعیت هلال احمر کاشمر گفت: متاسفانه در عامه مردم و حتی برخی کارشناسان کلمه فرونشست معنی ندارد و به اسم برق‌زدگی می‌شناسند، فکر می‌کنند به خاطر برخورد صاعقه با زمین چنین حفره‌ها و شکاف‌هایی به وجود آمده است.

وی بیان کرد: در قسمت جنوبی کاشمر از جمله کاهه، قهندیز و سمت نقاب و میرآباد و قسمت‌های جنوبی‌تر امکان تردد با ماشین در برخی جاده‌ها نیست، اگر هم کسی در این حفره‌ها بیفتد فرآیند نجات بسیار پیچیده است و ابزار و تجهیزات خاصی می‌خواهد.

رضاپور گفت: گله‌های دامی که برای چرا وارد این مناطق می‌شوند امکان دارد که مخاطرات جدی برایشان به وجود بیاید.

همچنین سید رضا نجفی، رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری کاشمر به ایسنا گفت: متاسفانه بیشترین نشست را در جنوب شهرستان کاشمر داریم.

وی با اشاره به اینکه روستاهای قوژد، فدافن، نقاب، شوکتیه فرونشست‌های بسیار عمیقی دارند؛ مطرح کرد: وقتی جنگل‌ها را آزاد می‌کنیم و دامداران می‌خواهند بروند هشدار می‌دهیم که چرای دام‌ها در جنگل‌ها فقط در روز انجام شود. بسیاری از دامداران که شب به داخل دشت رفته‌اند دام‌های خود را گم کردند و روز که برگشتند دیدند در حفره‌ها افتاده‌اند و تلف شدند. فرونشست موجب تراکم رسوبات می‌شود، به طوری که اگر در آینده هم شاهد بارش‌های خوبی در منطقه باشیم، به دلیل فرونشست زمین نفوذپذیری نخواهد داشت و شاهد سیلاب‌های ویرانگری در منطقه خواهیم بود. با نفوذ فرونشست به داخل شهر، بحران بیش از پیش جدی است. پیش از این‌که زمین تشنه، شهر را در خود ببلعد، باید برای حل مسئله خشکی زمین و جلوگیری از پیشرفت فرونشست، چاره‌ای اندیشیده شود.

ذخیره ۱۳۴۱ میلیون تنی معادن سنگ محلات

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: ذخیره قطعی شناسایی شده سنگ در محلات ۱۳۴۱ میلیون تن است که باید با هماهنگی نهادهای مختلف استان و کشور از آنها بهره مناسب را برد.

به گزارش ایسنا، سعید جعفری کرهرودی در سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران در نیمور محلات اظهار کرد: استان مرکزی معمولا به عنوان پایتخت صنعتی شناخته می‌شود، اما این استان رنگین کمانی از مواد معدنی است که هرچند ممکن است حجم استخراج آنها بالا نباشد، اما از نظر تنوع بین استان‌های کشور منحصر به فرد است و تقریبا ۳۶ ماده معدنی در حال استخراج دارد.

وی افزود: ظرفیت سالانه پروانه‌های بهره‌برداری معدنی استان ۲۶ میلیون تن و ذخیره قطعی شناسایی شده ۱۳۴۱ میلیون تن است که منابع عظیمی است و باید با هماهنگی نهادهای مختلف استان و کشور از آنها بهره مناسب را برد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی تصریح کرد: جانمایی این نمایشگاه در محلات با رویکرد استراتژیک انجام گرفته است، چراکه بیشترین تنوع و بیشترین حجم معادن کشور در یک شعاع ۳۰۰ کیلومتری از این نمایشگاه قرار دارد و بر این اساس جا دارد که این نمایشگاه به صورت یک نمایشگاه دائمی و بین‌المللی فعالیت کند.

جعفری ادامه داد: با وفاق و همدلی موجود در حوزه معدن توانسته‌ایم ۱۰۰ معدن غیرفعال را فعال کنیم. بیشترین حجم معادن سنگ در اطراف محلات قرار دارد و از مجموع ۵۹۴ معدن استان ۱۴۰ معدن در محلات، ۵۵ معدن در خمین و ۹۰ معدن در دلیجان قرار دارند.

محمدرضا ناظری فرماندار محلات نیز در این آئین با اشاره به حضور سفرا و هیات‌های تجاری از کشورهای چک، افریقای جنوبی، تاجیکستان، بنگلادش و اندونزی در این نمایشگاه، به برگزاری میز سنگ کشور در جریان برگزاری این نمایشگاه اشاره کرد و گفت: یکی از مهم‌ترین مطالبات فعالان عرصه صنعت سنگ از چنین جلساتی، خروجی خوب و قابل اجراست. این جلسات باید نتایج مطلوب عینی برای فعالان صنعتی بهمراه داشته باشد.

وی افزود: یکی از مشکلات فعالان صنعت سنگ به‌ویژه در محلات در حوزه صادرات است که شاید بخشی از آن به مسئله خودتحریمی باز می‌گردد و انتظار می‌رود در این جلسات برای این مشکلات نیز چراه اندیشی و موانع برطرف شود. ناظری واردات ماشین‌آلات معدنی مورد نیاز معدنداران را دیگر دغدغه فعالان این عرصه عنوان و اظهار کرد: انتظار می‌رود یافتن راهکارهایی برای تسهیل در واردات قطعات و ماشین‌آلاتی که در داخل کشور امکان تولید آنها وجود ندارد در میز سنگ مورد توجه قرار بگیرد.

ضرورت راه‌اندازی منطقه ویژه اقتصادی سنگ در محلات

نماینده مردم محلات و دلیجان در مجلس شورای اسلامی گفت: راه‌اندازی منطقه ویژه اقتصادی سنگ در محلات ضروری است و امیدواریم این مهم که در مجلس پیگیری شده، هرچه زودتر در مجمع تشخیص مصلحت نظام نهایی شود. به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی افزود: محلات از توابع استان مرکزی قطب تولید سنگ تزئینی کشور محسوب می‌شود و زیرساخت‌های لازم برای صادرات در منطقه اقتصادی جنوب این استان نیازمند تقویت است. وی توضیح داد: تاکنون در این نمایشگاه بیش از ۵۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده و تقریبا به حدود ۲ هزار میلیارد ریال دیگر سرمایه‌گذاری نیاز دارد. نماینده مردم محلات و دلیجان در مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: فضای کنونی این نمایشگاه ۹ هکتار است که ۷۵ هزار متر مربع آن فضای باز و ۱۵ هزار متر مربع مسقف است. حجت‌الاسلام سلیمی بیان کرد: میزان مشارکت شرکت‌های معدنی در نمایشگاه بین‌المللی سنگ محلات امسال در مقایسه با سال گذشته ۴۰ درصد افزایش داشته است. وی گفت: در گذشته مرکز تحقیقات سنگ ایران در شهرستان محلات وجود داشت که تعطیل شد و می‌طلبد با توجه به اهمیتی که کانون سنگ تزئینی در استان مرکزی دارد، این مهم مجدد راه‌اندازی شود. سلیمی بیان کرد: به دلیل توجه نکردن به زیرساخت صادرات در دولت قبل، متاسفانه کشورهای اطراف در پیشی گرفتن از ایران هستند که این عقب ماندگی باید جبران شود. شهرستان محلات در استان مرکزی با ۵۵ هزار نفر جمعیت قطب تولید سنگ‌نما در کشور است که در فاصله ۱۰۵ کیلومتری اراک قرار دارد. ۷۰ معدن فعال سنگ در شهرستان محلات وجود دارد که ذخیره قطعی ماده معدنی آنها حدود ۳۰ میلیون تن و میزان برداشت سالانه از این معادن ۲ میلیون تن است. بیش از ۲ درصد سنگ ساختمانی و هشت درصد سنگ تراورتن جهان در محلات تولید می‌شود و ۲۸۰ واحد فرآوری با ظرفیت ۱۸ میلیون متر مربع سنگ در محلات فعالیت دارند که ۱۳ درصد تولید کشور در این خطه انجام می‌شود.

نقش پررنگ فولاد در اشتغالزایی و ارزآوری

یک کارشناس صنایع با بیان اینکه صنعت فولاد به عنوان یک صنعت مادر، نقش بسزایی در ارزآوری و اشتغالزایی دارد خواستار توجه بیشتر دولت به این حوزه و صنعت شد.

عبدالحسین محجل امامی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: متاسفانه این صنعت به علل مختلف در چند سال اخیر دچار مشکلات عدیده از جمله قطع برق و عدم تامین کافی و مناسب مواد اولیه شده و تولیدکنندگان با کمتر از ۲۰درصد ظرفیت واقعی خودفعالیت می‌کنند.

وی گفت: نابسامانی بازار فولاد در ۲ سال گذشته شرایط تولید این کالا را به خصوص برای صنایع پایین دستی بسیار دشوار کرده است.

محجل امامی افزود: با وجود اینکه اهمیت و لزوم گردش صنایع کشور به ویژه صنعت فولاد برای جبران فقدان درآمدهای نفتی که در چند سال اخیر دچار شدیدترین تحریم‌ها شده، بسیار ویژه و حساس است اما پس از بروز مشکلات فراوان در صنعت فولاد کشور از جمله در تأمین مواد اولیه، عدم عرضه مناسب و شفاف آن دربورس کالا و تهیه آن برای صنایع پایین‌دستی، مشکلات تولیدکنندگان را دوچندان ساخته است.

این کارشناس صنایع فولاد بیان کرد: این در حالیست که بخش قابل توجهی از صنایع داخلی نیازمند تأمین مناسب محصولات فولادی است و از سوی دیگر بازار فولاد در حوزه صادراتی نیز حرف زیادی برای گفتن دارد.

وی گفت: با شروع عرضه مستقیم فولاد در بورس کالا از سال ۹۹، در۲ سال اخیر همواره میزان تقاضا برای ورق، بیش از عرضه توسط تولیدکننده اصلی این کالا در بورس بوده و با وجود میزان تقاضای مد نظر مصرف‌کنندگان واقعی، ورق فولادی همچنان کم‌یاب و گران است.

وی افزود: همچنین عدم توجه به ضرورت بازنگری در سهمیه برخی واحدهای تولیدی سبب شده نیازمندان واقعی از جمله تولیدکنندگان مقاطع فولادی در بازار آشفته این کالای نایاب، ناچار به تهیه مواد اولیه مصرفی خود به شکل آزاد و به اصطلاح از «بازار سیاه» شوند و همین مسئله به عاملی برای افزایش هزینه تمام شده تولید محصولات و صنایع مرتبط با مقاطع فولادی از جمله لوازم خانگی، صنعت ساختمان و سایر صنایع مرتبط شده و در نتیجه تاثیر منفی زیادی نیز بر معیشت مردم داشته است.

محجل امامی عنوان کرد: در بحث تامین برق مصرفی نیز در طی این دو سال و به‌خصوص ماه‌های آغازین سال ۱۴۰۰، همکاری نامناسب وزارت نیرو با تولیدکنندگان و قطعی‌های مکرر برق با وجود اظهارات مسئولان وزارت نیرو در مورد معافیت شهرک‌های صنعتی سراسر کشور از قطعی برق، تولیدات شرکت‌های پایین دستی بشدت کاهش یافت و تصمیمات شرکت توانیر جهت ایجاد محدودیت برقی صنایع فولاد و سیمان و حق استفاده تنها ۱۰ درصد دیماند مصرف، متأسفانه تأمین برق مورد نیاز کارخانجات را در شرایط بحرانی قرار داد.

وی گفت: همین امر موجب وارد آمدن خسارات سنگین روزانه به این زنجیره و اقتصاد ملی شده و به طور میانگین بیش از ۸۰درصد ظرفیت تولید کارخانجات را کاهش داده و امنیت شغلی کارگران را تهدید و باعث کم شدن درآمد آنان نیز شده است.

محجل امامی گفت: اوضاع نابسامان بازار فولاد و پیامدهای آن در یک برهه به حدی بود که رئیس‌جمهوری محترم نیز که در آن دوره ریاست قوه قضاییه را بر عهده داشتند هم نسبت به این تحولات و نرخ بالای فولاد در کشور واکنش نشان دادند و با اشاره به فساد و انحراف در صنعت فولاد، از عدم دسترسی شرکت‌های پایین دستی به فولاد در کشور و تهیه آن با قیمت‌های گزاف در بازار سیاه بشدت انتقاد کرده و به تعزیرات حکومتی و سازمان بازرسی کشور دستور پیگیری موضوع را داده بودند.

وی افزود: بر این اساس و با عنایت به وجود چنین مشکلاتی، بهبود وضعیت بازار فولاد یکی از مطالبات مهم و اساسی تولیدکنندگان آن از دولت محترم بوده و انتظار می‌رود که تعطیلی واحدهای تولیدکننده را برای حل مشکل تامین برق، از دستور کار خارج و با ایجاد زیر ساخت‌های مناسب و کافی در صنعت برق کشور، ساخت نیروگاه جدید تولید، ارتقاء نیروگاه‌های برق موجود و اصلاح شبکه زمینه را برای اصلاح وضع موجود فراهم سازند.

محجل امامی اظهار کرد: تمرکز بر مقوله توسعه بخشی صادراتی و رهاسازی آن از قید و بند بخشنامه‌ها و قیمت‌های دستوری نیز از دیگر خواسته‌های تولیدکنندگان فولادی در کشور است که انتظار می‌رود با هم‌افزایی سیاست‌گذاران حوزه فولاد و همچنین انگیزه بالای دولت سیزدهم در این مسیر، بازار نابسامان فولاد به زودی سامان یابد.

در بررسی چالش های ترخیص مواداولیه و تجهیزات از گمرک مطرح شد

گمرک مجری است؛ نه سیاست‌گذار

مرضیه احقاقی

چنـدی پیش سـیدابراهیم رئیسـی، رئیس‌جمهوری دولت سـیزدهم در بازدید از انبارهای اموال تملیکی گمرک اسـتان بوشـهر بر مشـخص شدن وضعیت اموال موجود در انبارهای اموال تملیکی گمرک تاکید کرد. موضوع ترخیص کالا از گمرک، زمان‌بر شـدن آن و همچنین دپو آنها در گمرک طی ماه‌هـای گذشـته در صدر اخبار بوده اسـت. دپو این محصـولات در گمرک از دلایـل مختلفی نشـأت می‌گیرد امـا تخصیص نیافتن ارز از سـوی بانک مرکزی یا زمان‌بر شـدن رونـد تخصیص ارز، از مهم‌ترین مواردی اسـت که چالش‌های کنونی را در این مسـیر ایجاد کرده اسـت. برای بررسـی شرایط موجـود با فعالان و مدیران بخش معـدن و صنایع معدنی گفت‌وگو کرده‌ایم. اغلب فعالان صنعتی گمرک را مقصر شـرایط کنونی نمی‌دانند و تاکید دارند که این سـازمان تنها نقش مجری سیاست‌های حاکم بر تجارت خارجی را بر عهده دارد. چنانچه سیاست‌ها و استراتژی‌های حاکم بر این بخش به‌درستی تبیین شوند، می‌توانیم شاهد حمایت از تولیدات داخلی باشیم. در غیر این صورت، هر روز شاهد چالش جدیدتری در مسیر فعالیت صنایع خواهیم بود. در همین حال با اشـاره به نبود آزادی‌عمل مدیران گمرک در تصمیم‌گیری، تاکیـد دارنـد که همین موضـوع روند حل مشـکلات را دشـوارتر می‌کند؛ بنابرایـن برای رفع چالش‌هـای کنونی می‌توان اختیار عمل این سـازمان را بیشتر کرد.

گمرک مکلف به انجام وظیفه است

مهدی کرباسیان، رئیس اسبق هیات عامل ایمیدرو و گمرگ ایـران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره چالش‌هایی که فعـالان صنعتـی و تولیدکنندگان برای ترخیـص مواد اولیه، قطعات و تجهیزات از گمرک دارند که در مواردی به دپو این محصولات در گمرک منجر می‌شود، گفت: از گمرک می‌توان با عنـوان مرزبان اقتصادی نام برد. گمـرک در تمام جهان و براساس قانون سازمان جهانی گمرک(WCO) طبق مقررات عمل می‌کند. بخشـی از مقررات حاکم بـر گمرک جهانی و بخشی از آنها داخلی هستند.

وی افزود: گمرک در همین حال، سـازمانی مسـتقل است که تحت‌نظر وزارت امور اقتصاد و دارایی فعالیت می‌کند. این سـازمان با وجود اینکه در کشور زیر نظر وزارت امور اقتصاد و دارایی است اما طبق قانون مستقل عمل می‌کند.

کرباسـیان در ادامـه اظهارکـرد: گمرک مکلـف به رعایت مقررات و دسـتورالعمل‌هایی اسـت که در امور بازرگانی و در حوزه واردات و صادرات تبیین می‌شود. منظور از این مقررات، قوانیـن، آیین‌نامه‌ها و دسـتورالعمل‌هایی اسـت که قانون یا هیات وزیران اجرای آنهـا را مصوب می‌کند. در این مصوبات بخـش قابل‌توجهـی از اختیارات بـه وزارت صنعت، معدن و تجارت داده می‌شـود و این وزارتخانه موظف اسـت براساس اختیارات، ابلاغ‌هایی را به گمرک داشـته باشـد. از جمله این دسـتورالعمل‌ها می‌توان به ممنوعیت یا آزادی ورود کالاهای مختلف اشـاره کرد. برخی از این مقررات نیز به سود بازرگانی مربوط می‌شود.

کرباسیان با اشـاره به تغییرات قابل‌توجه نرخ ارز در کشـور و تأثیر آن بر رونـد فعالیت‌های گمرکی، گفت: تغییر نرخ ارز در کشـور قابل‌توجه است. این نوسـانات و تنش‌های ارزی از سـال ۹۷ و با تشدید تحریم‌هـا علیه ایران و همچنیـن اتخاذ تصمیمات عجولانه و غیرکارشناسـی کـه بعضا هم ادامه دارد، بیشـتر شـد. در چنین شرایطی، شاهد بودیم بخشـنامه‌های متعدد نیـز درباره صادرات و واردات از سـوی بانک مرکزی و وزارت امـور اقتصاد و دارایی صادر و به گمرک ابلاغ شـد. تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانـی، ارز نیمایی، ارز آزاد، معاملات بدون انتقال ارز و کالاهای ثبت سفارش شده و صادراتی و... همگی قوانین و مقـررات خاص و ویژه خـود را دارند؛ گمرک به‌دلیل همین بخشـنامه‌های متنـوع که گاه با هم تداخل نیـز دارند، دچار مشکلات عملکردی می‌شود.

وی با اشـاره به نظارت قابل‌توجه از سـوی نهادهای متعدد بـر عملکرد گمرک گفت: سیسـتم نظارتی اعـم از اطلاعات، بازرسـی کل کشـور و بازرسـی وزارت امور اقتصاد و دارایی، مجلس شورای اسـلامی، دیوان محاسـبات و سایر نهادهای نظارتی موجب‌شـده مدیران گمرک، جسـارت تصمیم‌گیری نداشته باشند. در چنین شرایطی، شاهد دپو کالا در گمرکات هسـتیم و مجـوز صادرات یـا ترخیص آنهـا به‌راحتی صادر نمی‌شود.

در همیـن حـال با توجه بـه تغییـر دولت طی ماه‌های اخیر، تصمیمات مناسب برای ترخیص کالا یا تعیین‌تکلیف شرایط اخذ نشده و درنتیجه شاهد دپو یا رسوب کالا در گمرکات هستیم.

رئیس اسـبق هیات عامل ایمیدرو افزود: کمبود ارز در کشـور در طول سـال‌های اخیر موجب‌شده ثبت سـفارش کالا برای واردات و نوع ارز یا تخصیص آن و... با چالش‌هایی همراه باشـد و روند فعالیـت تولیدکنندگان را تحت‌تأثیر قرار دهد. البته اولویت تخصیص ارز بحق با واردات کالاهای اساسی است و درنتیجه می‌توان اذعان کرد بخشی از این مشکلات از کمبود ارز نشأت می‌گیرد.

در همین حال برخی صادرکنندگان می‌خواهند درصدی از ارز صادراتی خود را به واردات مواد اولیه موردنیازشان در مسیر تولید، قطعات، تجهیـزات و... اختصاص دهند. البته از همین موضوع نیز تفسیرهای گوناگون می‌شود و با وجود کمبود ارز، گاه بانک مرکزی فشارهایی به وزارت صنعت، معدن و تجارت یـا وزارت جهادکشـاورزی وارد و زمینه دپو کالا در گمرک را فراهم می‌کند. کما اینکه به‌تازگی شاهد بودیم دارو یا کالاهای اساسی در گمرکات مانده و اجازه ترخیص نیافته بود. این دپو به‌دلیل مشکلات ثبت سفارش، مقررات وزارت صنعت، معدن و تجارت، دولت، بانک مرکزی، اسـتاندارد یا... است؛ بنابراین باید بپذیریم تا زمانی‌که شاهد بازگشت تعادل ارزی به کشور نباشیم، همچنان این مشکلات ادامه خواهد داشت.

وی افـزود: البتـه می‌توان در همین شـرایط هم برای رفع مشکلات در مسیر شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها گام برداشت و با ثبات در رویه‌ها از ایجاد چالش‌های جدی‌تر در مسیر تولید جلوگیری کرد.

کرباسـیان در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش وزارت صنعت، معـدن و تجارت در رفـع چالش‌های مرتبط بـا دپو کالا در گمرکات کشـور گفت: وزارت صنعـت، معدن و تجارت محور اصلـی این‌گونه تصمیمات برای حل مشـکلات واردکننده‌ها، تولیدکننده‌هـا و صادرکننده‌هاسـت. وزارت صنعـت، معدن و تجـارت به‌عنوان حامی تولید و تجـارت باید با قوت جلوی بخشنامه‌های بانک مرکزی، وزارت اقتصاد، سازمان مالیاتی و سـایر نهادها را بگیرد و در همین حال باید بتواند با برنامه‌ای جامع، مسـیر درستی که به نفع تولید کشور باشد را مشخص کند.

بدیهی است که سـازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنـی ایران (ایمیدرو) نیز به‌عنوان سـازمان محوری بخش معـدن و صنایع معدنی باید از حالت انفعال خارج و به‌شـکل قوی وارد این بحث‌ها شـود و وزارتخانه را در این مسیر کمک و با آن همکاری کند. همچنین با سـایر سـازمان‌ها و نهادها به‌عنـوان حامی بخش معـدن در تعامل باشـد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسـد که معادن می‌توانند آینده تولید و صادرات کشـور را در دسـت داشته باشـند و ایمیدرو باید به‌عنوان حامی آنها ظاهر شود.

گمرک امانت‌دار است

غلامرضـا خلیقی، مدیرعامل شـرکت فولاد غرب‌آسـیا در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» درباره چالش‌های فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در رویارویی با گمرک، گفت: روند تخصیص ارز بـرای واردات مواد اولیه، قطعات و تجهیزات طولانی و زمان‌بر است و در بازه زمانی کمتر از ۲ ماه انجام نمی‌شود.

در همین حـال، روند انتقال پول نیز دشـواری‌های خاص خود را دارد. با توجه به شـرایط تحریم و بسـته بودن امکان نقل‌وانتقـال پـول از طریق بانک‌هـا، این جابه‌جایـی باید از طریق صرافی‌ها انجام شود؛ در چنین شرایطی واردات زمان‌بر می‌شود و در همین حال، هزینه‌های اضافی به تولیدکننده‌ها تحمیل می‌کند.

وی افـزود: واردات فعالان صنعت فولاد بیشـتر به قطعات یدکی و تجهیزات اختصاص دارد. تامین برخی از این قطعات حیاتی است و وارد نشدن آنها می‌تواند حتی زمینه توقف تولید را بـرای یک واحد صنعتی فراهم کند. البته تولیدکنندگان به شـرایط کشور و دشـواری‌های موجود مسـیر واردات کالا یا روند تخصیص ارز و دپو محصولات در گمرک واقف هسـتند و نیازهـای خـود را پیش‌بینی و از قبـل برای آنها برنامه‌ریـزی می‌کننـد. بـا این وجـود در مواردی رونـد واردات از پیش‌بینی‌ها طولانی‌تر می‌شـود و چالش‌های را در مسیر تولید ایجاد می‌کند.

ایـن فعـال صنعـت فـولاد خاطرنشـان کـرد: تولیدکنندگان به مشکلاتی همچون ورود کالا بدون تخصیص ارز در زمان مناسب عادت کرده و روند فعالیت خود را بـر این شـرایط منطبق کرده‌اند. در گذشـته تخصیص ارز به‌ویژه برای اعداد و ارقام کوچک به سـرعت انجام می‌شد اما اکنـون این روند تغییر کرده و روند تخصیص ارز یک یا ۲ ماه زمان می‌برد.

وی دربـاره تامیـن ارز موردنیـاز بـرای واردات از طریـق صادرات گفت: ما تولیدکننده ورق سـرد فولادی هسـتیم و درحال‌حاضر کشور به این محصول نیاز دارد و اجازه صادرات نداریم. بسیاری از تولیدکنندگان نیز با شرایط مشابهی روبه‌رو هسـتند؛ بنابراین ارز حاصل از صادرات نداریم که آن را برای واردات مصـرف کنیـم. در حالت کلی انتظار مـی‌رود دولت وقتی صـادرات محصولی را ممنوع می‌کند، منابعی برای تامین نیازهـای ارزی موردنیاز آن صنعت هم در نظـر بگیرد. تولیدکنندگان بارها این مسـائل را با مسـئولان در وزارت صنعـت، معدن و تجارت در میان گذاشـته‌اند اما گوش شـنوایی از سـوی آنها وجود ندارد.

به‌عنوان مثال در مواردی از مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت درخواست کرده‌ایم اجازه صادرات محدودی را به ما بدهند تا با ارز حاصل از آن بتوانیم به‌راحتی قطعات موردنیاز خود را تامین کنیم اما سـتاد تنظیم بازار اجازه چنین اقدامی را نمی‌دهد. در واقع تصمیم‌گیران همه جنبه‌های یک موضوع را نمی‌بیننـد. مدیرعامـل شـرکت فولاد غرب آسـیا افزود: گمرک مجری اسـت، نه سیاست‌گذار؛ بنابراین این سازمان را برای شـرایط موجود نمی‌توان مقصر دانست. در واقع گمرک امانت‌دار اسـت و تا زمانی که مدارک بانکی تحویل آن نشود، نمی‌توانـد اجازه ترخیص کالا را صـادر کند و به همین دلیل نیز باید در بررسـی اسـناد سـخت‌گیری کند. وی در پایان خاطرنشـان کرد: البته بروکراسـی‌هایی بر رونـد فعالیت این سـازمان حاکم است اما مشـکلات اصلی ما از دلایل دیگری نشـأت می‌گیرد که بیشتر هم ریشـه دولتی دارند. در واقع از گمرک انتظار می‌رود زمینه تسـهیل شرایط موجود و حذف مقـررات زائد و بروکراسـی‌ها را فراهم کنـد در حالی‌که رفع مشکلات اساسی بر عهده دولت است.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشـده این‌طور برداشـت می‌شود که در حال‌حاضـر چالش‌های جدی بـر رونـد واردات مـواد اولیه و تجهیـزات موردنیاز فعالان بخش معدن و صنایع معدنی وارد اسـت. تولیدکنندگان امـکان ترخیص محصولاتـی که وارد کرده‌انـد را به دلایل مختلف ندارند و با این وجود مشـکلات یادشده از دلایل عمده دیگری همچون تخصیص نیافتن ارز یا بروکراسی‌های پیچیده اداری به‌ویژه در سایر سازمان‌ها نشأت می‌گیرد که رفع آنها ضروری به‌نظر می‌رسد.

امضای طلایی در صنعت فولاد وجود خارجی ندارد

مسـئول خرید گروه صنعتی فولاد یزد گفت: بهترین راه برای حل مشـکلات تولیدکنندگان برپایی نشست فعالان حوزه فولاد با وزیر صنعت و تشـریح مشـکلات و کمی و کاسـتی‌های تولید اسـت که خودبخـود راه را بـرای حذف واژه هایـی مثل رانت و امضای طلایی باز می‌کند. خسـرو حجتی درگفت‌وگو با فولادبان با اشاره به پیشنهادهای وزیرجدید صنعت، معدن وتجارت درباره صنعـت فولاد و حذف امضاهـای طلایی در این صنعت افزود: در صنعت فولاد متاسـفانه موضوعی باب شـده که بـه آن اعتقادی نـدارم و فکـر می‌کنم امضای طلایی اصـلا در این صنعت وجود نـدارد. وی ادامـه داد: فروش محصولات فـولادی و مواد معدنی در بـورس کالا و نداشـتن خریدار پـس از دو بار عرضه در بورس کالا، مجوز صادراتی تولیدکنندگان را بدون امضای طلایی فراهم می‌کند. مسئول خرید گروه صنعتی فولاد یزد تصریح کرد: موضوع امضای طلایی به نظرمن بی‌جهت و بی‌مورد بر سـر زبان فعالان صنعتـی افتاده اسـت تاکنون صادرات صنعـت فولادمحدودیت هایی وجود داشـت اما بنظرمی رسـد بهتر است در شرایط حاضر وزارت صنعـت، معدن وتجارت برای ارزآوری بیشـتر، تسـهیل فعالیـت تولیدکنندگان و از دسـت نـدادن بازارهای صادراتی به رفع محدودیت‌ها بپردازد. حجتی ادامه داد: اعمال سیاسـت‌های صادراتـی و جلوگیری از خروج محصولات فولادی هرچند جمله کوتاهی است اما تبعات و آثار اقتصادی آن برای تولیدکنندگان و فعالان این حوزه بسیار زیاد است وی گفت: درگیری با مشتریان آن سوی مرزها، مشکلات مرتبط با مطالبات ارزی، از دست رفتن بازارهای صادراتی بخشی از تبعات سیاست جلوگیری از صادرات اسـت، این درحالی اسـت که برای به‌دسـت آوردن یک مشتری دایمی در بازارهای صادراتی باید زحمت زیادی کشـید. مسـئول خرید گروه صنعتی فولاد یزد افزود: تسـهیل در صادرات و کمک به تولیدکننده مهم‌ترین امضاهایی هسـتند که ما تولیدکنندگان آن را طلایی می‌دانیم زیرا در شـرایط حاضر کرونایی و آشـفتگی سیاسـی و اقتصادی بازارهای منطقه، تولیدکنندگان واقعا تحت فشـار هسـتند و حمایت دولت از تولیدکننـدگان حکم امضای طلایی را برای آنها دارد. حجتی بهترین راه برای حل مشـکلات تولیدکننـدگان را برپایی یک نشسـت بـا وزیر صنعت ذکر کرد و گفت: در این نشسـت اقای وزیر شنونده مشکلات تولیدکنندگان و پذیـرای درد و دل آنهـا خواهد بـود و تولیدکنندگان نیز بطور مسـتقیم برای اقای فاطمی امین شـرایط کاری خود را تشـریح خواهند کرد و این نشسـت خود بـه خود آغازی برای حذف واژه هایی مثل رانت و امضای طلایی خواهد بود.

سه گانگی قیمت‌گذاری در زنجیره فولاد بحران زا است

عضوهیـات مدیره فکور صنعت و مدیرعامل شـرکت راهبـر فرآیند آریا با انتقاد ازسـه گانگی نرخ در زنجیره محصولات فولادی گفت: از پایین دسـت تا بالادسـت زنجیـره فولاد، محصـولات در بازار با سـه نرخ عرضه می‌شـود که عمدتا به ضرر بخش میانی زنجیره آهن و فولاد (به ویژه شرکت‌های تولید کنسانتره) شکل گرفته است.

علی هراتیان در گفت‌وگو با فولادبان با اشـاره به سه راهکار پیشـنهادی وزیر صنعت، معدن وتجارت درباره صنعت فـولاد وقیمت‌گـذاری محصولات فـولادی در بـورس کالا افزود: در تعیین نرخ محصولات فولادی در پایین دسـت تا بالادست زنجیره فولاد نوعی سه گانگی در بازار به چشم می‌خورد.

وی بـا توصیف وضـع قیمتـی زنجیره فـولادی در بازارمحصولات فولادی کشـور تصریح کرد: محصولات بخش‌های انتهایی زنجیره با نـرخ جهانی فولاد معامله می‌شـود، در بخش میانی زنجیره نرخ محصولاتی مانند آهن اسـفنجی، گندله و کنسانتره بر اساس درصدی از شمش فولاد خوزستان تعیین می‌شود.

مدیرعامل شـرکت راهبـر فرآیند آریا ادامـه داد: اما قیمت‌گـذاری بخشـهای ابتدای زنجیره یعنی سـنگ آهن، کلوخه و سـنگ دانه بندی شده که عرضه‌کننده اصلـی این محصـولات بخش دولتی یعنـی ایمیدرو و زیرمجموعه‌های آن هسـتند، براسـاس کشـف نرخ از طریـق مزایـده یا حـراج در بـورس کالا قیمت‌گذاری می‌شوند.

وی تصریـح کرد: این شـیوه قیمت‌گـذاری به ضرر بخش میانی زنجیره آهن و فولاد (به ویژه شـرکت‌های تولیدکننده کنسانتره) شکل گرفته است و حتی برخی کارخانه‌های تولید کنسـانتره در معرض زیان سـنگین قرار گرفته‌اند واگر این رویه اصلاح نشود بخشی از تولید کارخانه از دسـت خواهد رفت و یا ورشکسته و تعطیل خواهند شد.

عضـو هیات مدیـره فکـور صنعت گفت: پیشـنهاد می‌شود یک قاعده و قانون در تمام طول زنجیره سنگ آهن و فولاد اعمال شـود، تا بخش عمده‌ای از رانت‌ها و بی‌عدالتی‌های ساختاری حاکم بر این حوزه رفع شود و تولید رقابتی رونق یابد.

یادداشت

گمرک قانون‌گذار نیست

علی رهبری
کارشناس صنایع معدنی

مسـیر تجارت خارجـی، واردات و صـادرات از گمرک می‌گذرد. تجارت خارجی نیز پیش‌شرطی برای بهبود شـرایط تولیـد در صنایـع گوناگون ازجمله بخش معدن و صنایع معدنی اسـت. البته بخش معدن و صنایع وابسـته به آن بیشتر بر پایه بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی شـکل گرفته‌اند، با این وجود همچنان بخشی از نیازهای این صنایع از طریق واردات تامین و سهمی از تولیدات آنها نیز باید به بازار جهانی صادر شود. در چنین شرایطی، گمـرک و عملکرد آن از اثرگذاری ویژه‌ای بر روند فعالیت بخـش معدن و صنایع معدنـی برخوردار است.

در طول سال‌های گذشته با وجود شدت‌گرفتن تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، اقتصاد کشور در فشار شکننده‌ای قرار گرفته است. در همین حال، شـاهد بروز بحران‌های ارزی در کشـور بودیم که روند واردات و ترخیص کالاها را از گمرک دشـوار کرده اسـت. این در حالی اسـت که تولید و تداوم آن نیازمند واردات است؛ با این وجود، گاها شاهد نگاه منفی به واردات هستیم و همین منفی‌نگری نیز واردات مواد اولیـه، قطعات یدکی و تجهیزات به کشـور را با چالش‌هایی همچون موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفـه‌ای روبه‌رو کرده اسـت. دولت به‌جای آنکه در شرایط تحریم بروکراسی واردات را کاهش دهد تا شـرکت‌ها بتوانند مواد اولیـه و تجهیزات موردنیاز تولید را راحت‌تر واردکنند، این مسـیر را بیش‌ازپیش دشوار کرده است.

در ادامه با توجه به شـرایط تحریمی یادشده و محدودیت‌های ارزی کشور، شیوه تخصیص ارز در بانک مرکزی بـرای واردات به‌قدری بروکراتیک و زمان‌بر اسـت که مدت دپو کالا در گمرک از زمان مجاز آن عبور می‌کند. در مواردی برخی از قطعات و تجهیزات وارداتی حتی برای ۶ ماه هم در گمرک دپو می‌شـوند و این موضوع به‌منزلـه وارد آمدن آسـیب به روند تولید خواهد بود. شـیوه برخورد بانک‌هـای عامل و مقرراتی کـه بانک مرکزی در برخورد با بررسـی اسـناد دارد، بسیار پیچیده‌تر و سخت‌تر از رسـیدگی‌های قانونی نهادهای متولی ایـن امر (یعنی وزارت صنعـت، معدن و تجارت و گمرک) است. همین موضوع نیز کار را بیش‌ازپیش دشوار می‌کند.

با وجود تمام چالش‌های یادشده باید خاطرنشان کرد گمرک مقصر چالش‌های موردبحث نیسـت، چراکه گمرک قانون‌گذار نیست. در واقع این روند بروکراتیک و مقررات زائد و دسـت‌وپاگیر را سایر نهادها صادر می‌کنند. بی‌تجربگی مدیران و آشـنا نبودن آنها با فرآیند تولید یکی از دلایل اصلی این دسـت مقررات و سیاست‌گذاری‌های اشتباه است. به‌علاوه آنکه مدیران در کشـور ما به‌هیچ‌عنوان با اثر تصمیم‌گیری خود روبه‌رو نخواهند شد و هزینه همه این پیامدها را تولیدکننده می‌پردازد. همین موضوع نیز به مانعی اساسـی در مسـیر تسـهیل شرایط بدل خواهد شد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که هر روز توقف کالا در گمرک در جهان به‌منزله کاهش یک‌درصدی ارزش کالا برآورد می‌شـود؛ بنابراین تلاش می‌شـود این زمان به حداقل‌ممکن کاهش یابد. اما نهادهای دولتی در ایران بدون‌توجه به این موضوع عمل می‌کنند و ترخیص کالا از گمرک را به‌شدت زمان‌بر کرده‌اند. از موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشـت کـرد که علاوه بـر تحریم‌های جهانـی، عملکـرد سیاسـت‌گذاران داخلـی نیز چالش‌هـای جدی را در مسـیر واردات و به‌دنبال آن تولیـد فراهم کرده اسـت. نهادهای دولتی در حکم دسـت‌اندازهای جدی در زنجیره تامین مواد اولیه به‌شـمار می‌روند. در همین حال شریان‌های ورود کالا بـه کشـور تحت موضوعاتـی همچون قاچاق دچار انسداد شده است. بدین‌ترتیب هر روز مانع جدید و جدی در مسیر واردات، تولید و حتی صادرات ایجاد می‌شود. درنتیجه نمی‌توان به بهبود شرایط امید داشت. حتی سامانه جامع تجارت نیز با هدف تسهیل تجارت شکل نگرفته، بلکه به‌دنبال مبارزه با تخلفات است.

این در حالی اسـت که انتظار می‌رود نظارت‌ها هوشـمندانه‌تر باشـند و در همین حـال قوانین، مسیر تولید را تسهیل کنند. اما در کشور ما بانک مرکزی، نهادهای نظارتی و سایر نهادهای داخلی، کل شـریان‌های اقتصادی کشـور را بسـته‌اند تا تخلفی رخ ندهد.

روزگار معدن

دوشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۰ • ۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۱۸ اکتبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۰۷

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: شرکت چاپ رواق روشن مهر

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

دولت، بزرگ‌ترین بازیگر اوراق بدهی

در حال حاضر بزرگترین بازیگر بازار بدهی، دولت است که از این بازار به عنوان ابزاری برای پرداخت مطالبات خود و به تعویق انداختن این مطالبات به سال‌های آتی استفاده می‌کند. حسن امیری، کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه شرکت‌ها از دو محل اقدام به تامین مالی می‌کنند، به سنا گفت: این دو محل شامل سهام یا سرمایه سهامداران و دیگری تامین مالی از منابع بیرونی شرکت است که می‌تواند در قالب اخذ تسهیلات بانکی و موسسات اعتباری و یا انتشار اوراق بدهی، باشد. امیری درباره وضعیت بازار بدهی کشور گفت: در بودجه سال ۱۴۰۰، دولت پیش‌بینی کرده بود ۱۲۵ هزار میلیارد تومان فروش اوراق داشته باشد. طبق آمار منتشر شده بانک مرکزی و مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی وزارت اقتصاد، تا به حال به همین میزان فروش اوراق انجام شده است و پیش‌بینی می‌شود به همین میزان یعنی ۱۲۵ هزار میلیارد تومان، در نیمه دوم امسال دولت نیاز به فروش اوراق برای جبران عدم تحقق بودجه فروش نفت داشته باشد. به گفته وی، تاثیر این فروش اوراق در بازار سرمایه و اینکه چه اشخاصی به طور مشخص (بانک‌ها) ملزم به خرید این اوراق خواهند بود یا نه؟ محل سوال است و پیچیدگی خاص خود را دارد. وی در بخش دیگر صحبت‌های خود به کوچک بودن بیش از حد بازار بدهی کشور اشاره کرد و افزود: در حال حاضر ارزش کل بازار سرمایه در بورس و فرابورس، حدود ۷۸۰۰ هزار میلیارد تومان است. که اگر دلاری آن را حساب کنیم، حدود ۲۸۰ میلیارد دلار است. از مجموع ۷۸۰۰ هزار میلیارد تومان، میزان ارزش بازار سهام ۷۵۰۰ هزار میلیارد تومان و تنها ۳۰۰ هزار میلیارد تومان باقیمانده ارزش بازار اوراق بدهی است. امیری ادامه داد: در واقع فقط ۴ درصد از کل ارزش بازار سرمایه کشور متعلق به بخش بدهی است که اوراق بدهی هم توسط دولت و هم توسط شرکت‌ها منتشر می‌شود و از همین ۴ درصد، یعنی ۳۰۰ هزار میلیارد تومان، باز هم فقط ۵۰ هزار میلیارد تومان مخصوص اوراق شرکتی است و این عمق فاجعه را نشان می‌دهد که بازار بدهی ما در مقایسه با روندهای جهانی بسیار کوچک است. این کارشناس بازار سرمایه خاطر نشان کرد: طبق بررسی‌های به عمل آمده از بازار سرمایه مالزی که از لحاظ وجود ابزارهای مالی اسلامی به ایران شباهت دارد، و براساس آمار منتشر شده توسط کمیسیون اوراق بهادار مالزی ارزش کل بازار سرمایه این کشور در سال ۲۰۲۰ مبلغ ۸۱۲ میلیارد دلار بوده از این میزان ۴۳۰ میلیارد دلار بازار سهام و ۳۸۲ میلیارد دلار آن بازار بدهی بوده است. به گفته این کارشناس بازار سرمایه؛ سهم صندوق‌های با درآمد ثابت از کل بازار سرمایه کشور مالزی حدود ۴۶ درصد بوده است و بیش از نیمی از آن هم اوراق بدهی که منتشر شده مربوط به اوراق شرکتی است یعنی نقش شرکت‌ها در انتشار اوراق بدهی در مالزی بسیار بالا است. امیری اظهار کرد: در روند بین‌المللی هم اندازه بازار بدهی در سال ۲۰۲۰ برابر ۱۲۳ تریلیون دلار و اندازه بازار سهام هم حدود ۱۰۶ تریلیون دلار بوده است و این روند با شتاب در حال توسعه است. وی در پاسخ به چرایی توسعه نیافتگی بازار بدهی در ایران، گفت: در حال حاضر نرخ تورم کشور حدود ۴۰ درصد به بالا و نرخ بهره هم حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد است و به طور قطع این موضوع عدم تعادل در کشور ایجاد می‌کند. این فعال بازار سرمایه اضافه کرد: با توجه به اینکه بانک‌ها منابع کافی ندارند، بنابراین پاسخگوی اعطای تسهیلات برای شرکت‌های متقاضی نیستند و ناخودآگاه بعضی رانت‌ها شکل گرفته و بانک‌ها ترجیح می‌دهند منابع خود را در قالب تسهیلات سمت برخی شرکت‌ها سوق دهند و در مقابل شرکت‌های کوچکتر با شکست مواجه می‌شوند زیرا نقدینگی کافی ندارند و تولید آنها پایین می‌آید. امیری یادآور شد؛ به نظر می‌رسد مدیران شرکت‌ها با مفاهیم، مزایا و فرآیندهای انتشار اوراق بدهی آشنایی کافی ندارند و به جای آنکه با نرخ ۲۵ درصد، برای تامین مالی، اوراق بدهی منتشر کنند، سراغ بانک‌ها می‌روند. به گفته این کارشناس بازار؛ بهتر است پیچیدگی‌های قانونی و میزان سخت‌گیری‌ها کاهش یابد تا شاهد بزرگ‌تر شدن بازار بدهی در کشور باشیم.

اصلاح بازار سرمایه و متغیرهای اقتصاد کلان

استاد دانشگاه چمران اهواز گفت: بیش از یک ماه از روند اصلاحی بازار سهام می‌گذرد؛ اتفاقی که به زعم کارشناسان بیش از هر چیز تحت تاثیر مؤلفه‌های اقتصاد کلان مانند نوسانات نرخ ارز قرار دارد. مرتضی افقه در تشریح مؤلفه‌های اقتصادی و تأثیر آنها در اصلاح اخیر بازار سرمایه به سنا گفت: اقتصاد هر کشوری متأثر از مجموعه عوامل اقتصادی و غیراقتصادی است، اما در شرایط فعلی و با توجه به موضوعاتی چون تحریم‌ها، توافقات بین ایران و عربستان، برجام و خروج از آن، متغیرهای اقتصادی به خصوص متغیرهای سیاسی نقش بیشتری در اقتصاد ما داشته؛ به این معنی که کارایی متغیرهای اقتصادی صرف، در این دوره به حداقل رسیده است. وی افزود: به همین دلیل در دهه هشتاد، اغلب سیاست‌های پولی و مالی، با وجود اقدامات و وعده‌های بانک مرکزی در خصوص کاهش نرخ ارز، با تأثیر از تحولات اقتصاد سیاسی یاد شده، پیش می‌رفت و به دنبال آن، دیگر شاخص‌ها در بازارهای مالی مانند بازار سرمایه نیز روند خود را با پیروی از آن در پیش می‌گرفتند. وی تصریح کرد: بر این اساس و بنابر تجربه موجود در سال‌های ۹۶ و ۹۸ در حوزه اقتصاد، متغیر فعال در ذهن کارگزاران اقتصادی (نه تنها سرمایه‌گذاران بلکه مصرف‌کنندگان عادی)، حول محور موضوع «تحریم» می‌چرخد؛ زیرا بعد از آن دریافتند هر اقدامی که سبب شود به سمت حل مشکل تحریم پیش رویم، بر فضای اقتصادی (حتی نرخ کالاها) تأثیر مستقیم دارد. این کارشناس اقتصادی گفت: بنابراین متغیر فعال در حوزه اقتصادی تا امروز بیشتر متغیر سیاسی بوده و محوریت آن هم به تحریم‌ها ارتباط دارد. بر این اساس در این خصوص هر اقدام و یا حرفی از طرف مسئولان داخلی و یا خارجی، بلافاصله روی نرخ ارز و به تبع آن بر بازار تأثیر مستقیم می‌گذارد. افقه ادامه داد: با توجه به این موضوعات و با توجه به تنش‌های اقتصادی در چند سال اخیر، دولت جدید هم نمی‌توانست جامعه را بیش از این زیر فشار اقتصادی نگه دارد. در این شرایط وقتی اعلام شد که ما به مذاکره برمی‌گردیم، بلافاصله نرخ ارز، واکنش نشان داد و کاهشی شد. او با اشاره به توافقات ایران و عربستان گفت: به نظر می‌رسد در این خصوص نیز سیاست این است که تنش‌ها به حداقل برسد تا مشکلات اقتصادی داخلی حل شود. این استاد دانشگاه توضیح داد: جدای از موضوعات سیاسی، همین که به سمت آرامش در روابط سیاسی پیش رویم، تاثیر آن را می‌توانیم در متغیرهای اقتصادی به خوبی مشاهده کنیم که این خود پیشرفت خوبی است؛ اما در نظر داشته باشید که بخش وسیعی از مشکلات اقتصادی، داخلی هستند. افقه گفت: ناکارآمدی برخی مدیران و تصمیم‌سازان و بروکراسی‌های موجود، فضای ضد تولید و توسعه‌ای ایجاد کرده است؛ همین موضوع به آسیب‌پذیری اقتصاد منجر شده است که به سبب آن هر تحریمی اقتصاد را به ورطه شکست می‌کشاند. وی اظهار کرد: اگر به دنبال گشایش اصلی در بازارهای اقتصادی و مالی مانند بازار سرمایه باشیم تا به ثبات نسبتا پایداری در این خصوص برسیم، ضروری است اصلاحات اساسی در حوزه نظام مدیریتی و تغییر نگاه در نوع تصمیم گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های اقتصادی را در پیش بگیریم.

عزم دولت برای حمایت از بورس و ایجاد شفافیت

خانه‌تکانی در بورس

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

تحولات هفته‌های اخیر در بورس مانند کشف ماینر به همراه افت شاخص، باعث دلسردی مردم نسبت به این بازار شده بود که با هدف ساماندهی این وضعیت، علاوه بر برخورد با متخلفان، دولت اقدام به خانه‌تکانی در شورای‌عالی بورس کرد که می‌تواند آغازی برای بازگشت اعتماد سهامداران به این بازار باشد.

به گزارش ایرنا، مهر امسال یکی از پر حاشیه ترین، ماه‌های کاری تاریخ بورس بود. در این ماه اتفاقات عجیب و شگفت آوری رخ داد که تاکنون سابقه نداشته است. شاخص بورس در هفته‌های اخیر دوباره وارد مدار نزولی شد، این امر منجر به ترس سهامدارانی در این بازار شد که سال گذشته متحمل ضرر و زیان‌های سنگینی از این بازار شده بودند و با ترس از تکرار دوباره معاملات سال گذشته اقدام به تصمیمات هیجانی برای فروش سهام خود و خروج از این بازار کردند، این در حالیست که مسوولان حاضر در کشور و کارشناسان خبره در بورس معتقد بودند، ایجاد چنین روندی در بازار بعد از مدت‌ها صعود شاخص بورس طبیعی است و بارها اعلام کردند که بازار همیشه بعد از تداوم رشد در بازار برای مدتی وارد مدار نزولی می‌شود تا شاخص بورس بتواند خود را برای صعودی دوباره در این بازار آماده کند.

◉ کشف شوکه‌کننده ماینرها در بورس تهران

معاملات بازار بعد از افت شاخص بورس در چند روز متوالی، به مرور در حال پیش روی به سمت تعادل و بازگشت به روند صعودی بود که یکباره زمزمه هایی از کشف ماینر (دستگاه استخراج ارز دیجیتال) در در شرکت بورس تهران مطرح شد و در ابتدا این خبر با توجه به هجمه‌های ایجاد شده با تکذیب از سوی شرکت بورس تهران همراه شد و روابط عمومی این شرکت در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: هیچ فعالیتی در شرکت بورس تهران در زمینه استخراج رمز ارز وجود ندارد و موضوعی که عده‌ای مدعی کشف آن شده‌اند از اساس تکذیب می‌شود، این در حالیست که ساعاتی بعد از مطرح شدن صحبت‌های ضد و نقیض شرکت بورس، کشف دستگاه ماینر در شرکت بورس تهران با تایید سازمان بورس رنگ واقعیت به خود گرفت و شفاف‌سازی دقیق از این اتفاق به پیگیری‌های معاونت حقوقی سازمان بورس و ارسال نتیجه نهایی از سوی این سازمان واگذار شد.

شفاف‌سازی از وجود چنین حاشیه‌هایی در بازار و نیز تایید شرکت توزیع برق تهران بزرگ از کشف ۸۲ ماینر غیر مجاز در ساختمان شرکت بورس تهران نقطه آغازی برای ایجاد تغییر و تحولات جدی در سازمان بورس و اوراق بهادار و دیگر ارکان این بازار بود که در نقطه شروع این تغییرات «علی صحرایی» از مدیریت عامل شرکت بورس تهران برکنار و «محمود گودرزی» به عنوان سرپرست این شرکت منصوب شد.

رخداد چنین اتفاقاتی در بازار سرمایه کشور، دولت و مجلس را بر آن داشت تا در اقدامی فوری به تحقیق و تفحص از بازار سرمایه بپردازند و در این زمینه عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس از شروع تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی از سازمان بورس و شرکت‌های تابعه خبر داد و گفت: بابت اتفاقاتی که در سال گذشته در بازار سرمایه شاهد آن بودیم، تعدادی از همکاران ما درخواست تحقیق و تفحص از بازار سرمایه را ثبت کردند وبا توجه به اتفاقاتی که اخیرا در بازار سرمایه شاهد آن هستیم، موضوعاتی که از تخلفات موجود در سازمان بورس و شرکت‌های تابعه آن به گوش ما رسیده، ضرورت انجام این تحقیق و تفحص را دو چندان کرده است.

◉ چه کسی متهم استخراج بیت کوین در بورس است؟

همچنین ایرنا برای کشف حقیقت از چنین اتفاق بی‌سابقه‌ای در بازار سرمایه کشور به گفت‌وگو با محسن علیزاده، عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس پرداخت که با توجه به صحبت‌های مطرح شده اطلاعاتی جدید فاش و از گستردگی اتفاق رخ داده در شرکت بورس تهران پرده برداشته شد.

وی در خصوص جزییات کشف ماینر در شرکت بورس تهران به خبرنگار اقتصادی ایرنا اعلام کرد: بنده به عنوان نماینده مردم پیگیری‌های خود را در خصوص اتفاقات رخ داده انجام خواهم داد و همه ارکانی که در حال مدیریت سازمان هستند باید در دادگاه به نوعی پاسخگوی تخلفات و کم کاری‌های رخ داده باشند. وی با بیان اینکه سوء مدیریت‌های انجام شده در سازمان بورس باعث ایجاد چنین تخلفاتی در برخی از ارکان بازار سرمایه شده است، گفت: سازمان بورس به عنوان متهم اصلی باید پاسخگوی کشف ماینر در شرکت بورس تهران باشد، زیرا هیچ مصوبه‌ای در شرکت بورس تهران لازمه اجرا پیدا نمی‌کند مگر آنکه در حضور ناظر سازمان به مرحله اجرا برسد که با توجه به چنین مسئله‌ای «ناظر سازمان بورس» در همه جلسات شرکت بورس حضور داشته است، از مصوبات اطلاع داشته و آنها را امضا کرده است.

علیزاده ادامه داد: مسئولان مربوطه در خصوص اینکه چه اختلافی مابین شرکت بورس تهران و سازمان بورس پیش آمده است که اکنون این موضوع را رسانه‌ای کرده‌اند باید پاسخگو باشند، حال سوال ما این است که اگر سازمان بورس نگران موضوع خاصی نیست پس به چه دلیل مصوبه را افشا نمی‌کند؟

عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس اظهار کرد: همچنین مسئولان مربوطه باید پاسخگوی این موضوع هم باشند که به چه دلیل با تخلفات ایجاد شده منجر به آسیب این بازار شده‌اند. وی ادامه داد: شرکت بورس تهران با مصوبه هیات مدیره و برای یک کار تحقیقاتی اقدام به استفاده از ماینر کرده است که اکنون درآمد حاصل از این اقدام هم در شرکت بورس قرار دارد، به همین دلیل مجلس تحقیق و تفحص جدی را از این اتفاق به صورت جدی در دستور کار قرار داده است.

علیزاده گفت: در مدتی که شرکت بورس تهران به دنبال کار تحقیقاتی از طریق این ماینرها بوده است اقدام به استخراج سه بیت کوین کرد.

◉ تزریق خبر خوش به بازار با تغییر رئیس کل بانک مرکزی

با توجه به کشف چنین تخلفاتی در ارکان بازار سرمایه و تاثیرگذاری آن بر روند معاملات بازار اما کارشناسان بارها این موضوع را مطرح کردند که معاملات بورس در وضعیت فعلی در موقعیتی مناسب قرار دارد و با توجه به روی کار آمدن دولت جدید و برنامه‌های اعلام شده از سوی مسئولان ارشد، خطر چندانی معاملات این بازار را تهدید نمی‌کند اما اکنون بازار فقط نیازمند خبری خوش است تا بتواند شوکی را به این بازار وارد و شاخص بورس را به مدار صعودی بازگرداند که به دنبال چنین نظراتی، هفته گذشته و در جلسه هیات دولت «علی صالح آبادی» با پیشنهاد احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی به عنوان رئیس کل جدید بانک مرکزی جمهوری اسلامی معرفی شد و در نهایت با رای اعتماد هیات وزیران به عنوان رئیس کل بانک مرکزی انتخاب شد.

انتخاب «علی صالح آبادی» به عنوان رئیس کل بانک مرکزی به دلیل شناخت وی از بازار سرمایه و روش‌های تامین مالی واکنش‌های مثبتی را در بین فعالان بازار سرمایه به دنبال داشت و معتقد بودند که سکانداری صالح آبادی در بازار پول، همگرایی خوبی را بین بازار سرمایه و بازار پول ایجاد می‌کند اما برخلاف انتظار فعالان بازار انتخاب رئیس بانک مرکزی نام آشنا در حوزه بورس هم نتوانست تکانی را در به معاملات بورس وارد کند و سبب تزریق امیدواری به این بازار شود که برخی از کارشناسان علت چنین اتفاقی را ترس سهامداران از تغییر رئیس سازمان بورس و تصمیم گیری آنها برای عرضه سهام خود از این بازار اعلام کردند.

◉ از شایعه تا واقعیت تغییر رئیس سازمان بورس

از نخستین روزهای روی کار آمدن دولت سیزدهم زمزمه‌هایی از تغییر رئیس سازمان بورس و اوراق بهادر در میان فعالان بازار مطرح شد که با وجود پایان یافتن دوران پنج ساله مدیریت سازمان بورس و الزام در تغییر رئیس این سازمان اما حاشیه‌های اخیر ایجاد شده در بازار سرمایه کشور، وزیر اقتصاد را بر آن داشت تا تغییر هر چه زودتر سازمان بورس را به مرحله اجرا برساند که به دنبال چنین اتفاقی در چند روز گذشته اسامی مختلفی در بین فعالان بازار و در فضای مجازی برای سکاندار جدید سازمان بورس رد و بدل شد.

در ابتدا برخی تغییر رئیس سازمان بورس را شایعه‌ای بیش نمی‌دانستند و معتقد بودند با توجه به عملکرد مثبت «محمدعلی دهقان دهنوی»، رئیس سابق سازمان بورس احتمال تداوم مدیریت وی در این سازمان وجود خواهد داشت که در میان مطرح شدن چنین گمانه‌زنی هایی در بازار، پیام تلگرامی «دهقان دهنوی» به حاشیه‌ها پایان داد و با اعلام اینکه «وزیر اقتصاد و دارایی»، روز پنجشنبه ۸ مهرماه به من اطلاع داد که برنامه تغییر تیم مدیریتی سازمان بورس را در دستور کار دارد، من هم از همان روز پیگیر هستم که این اتفاق زودتر رخ دهد» مهر تاییدی بر تغییر حتمی رئیس سازمان بورس زده شد. به دنبال چنین روندی در بازار «محمدعلی دهقان دهنوی»، رئیس سابق سازمان بورس و اوراق بهادار هفته گذشته به علت ضرورت تغییر مدیریتی در شرایط فعلی اشاره کرد و گفت: دوره فعالیت هیأت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در قانون بازار سرمایه، ۵ ساله تعریف شده که در این مدت ۵ سال، رئیس سازمان برای دو دوره ۲.۵ ساله منصوب می‌شود. در همین قانون قید شده است که اگر در همین دوره، عضوی استعفا دهد و شخص دیگری جایگزین او شود، فرد جدید ادامه‌دهنده دوره فرد قبلی خواهد بود. به این ترتیب، در رأس هر ۵ سال تمامی اعضای هیأت مدیره اعم از اینکه از ابتدای ۵ سال وارد هیأت‌مدیره شده باشند یا حتی ماه آخر وارد شده باشند، دوره آنها به انتها می‌رسد.

وی خاطرنشان کرد: دوره ۵ ساله هیأت‌مدیره سازمان، چند ماه پیش از شروع دوره دولت سیزدهم، به پایان رسیده بود اما چون هنوز دولت جدید بر سر کار نیامده بود و وزرای جدید معرفی نشده بودند، در شورای‌عالی بورس، تصمیم گرفته شد که انتخاب هیأت‌مدیره جدید، به پس از انتصاب وزیر دولت جدید موکول شود. به همین دلیل، در این چند ماه افزون بر دوره ۵ ساله، اعضا باقی ماندند تا کار تعیین اعضای هیات مدیره جدید توسط وزیر دولت سیزدهم انجام شود.

◉ دهقان دهنوی تصریح کرد: اکنون هیچ کدام از مسائل استعفا و کناره‌گیری مطرح نیست، موضوع تنها پایان یک دوره ۵ ساله و تعیین اعضای هیات مدیره برای یک دوره ۵ ساله جدید است.

همچنین رئیس سابق سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد که این تغییرات، طبیعی و کاملاً قانونی است و بازار نباید نسبت به این موضوعات حساسیت داشته باشد؛ چون بازار سرمایه کشور عمیق‌تر از آن است که متأثر از تغییر رئیس سازمان باشد. تحولات اقتصادی، سیاسی، بین‌المللی، نرخ‌های بین‌المللی، بحث‌های تجارت خارجی و میزان صادرات همگی عوامل اقتصادی مهمی هستند که روندهای بازار سرمایه را تعیین می‌کنند.

◉ انتخاب اعضای شورای‌عالی بورس

با توجه به ایجاد ترس در بین سهامداران و تاثیر خبر تغییر حتمی رئیس سازمان بورس، بیشتر کارشناسان حاضر در بورس از مسئولان ارشد کشور درخواستی را مبنی بر اجرایی شدن هر چه زودتر تغییر رئیس سازمان بورس و مشخص شدن سکاندار جدید این سازمان را داشتند که مسئولان در پاسخ به چنین خواسته ای، تغییر رئیس سازمان بورس را منوط به زمان تغییر اعضای شورای‌عالی بورس دانستند و اعلام کردند که لازمه چنین تغییری در بازار، انتخاب اعضای جدید شورای‌عالی بورس است. به دنبال خبرهای مطرح شده در بازار مبنی بر تغییر اعضای شورای‌عالی بورس هفته گذشته هیات دولت، پنج عضو جدید شورای‌عالی بورس را انتخاب و معرفی کرد.

در این جلسه با توجه به صلاحیت تخصصی، سلامت مالی و تجربه پیشین، سید موسی فیض فلاح شمس، علی سعیدی و احمد شعبانی به عنوان سه خبره مالی شورای‌عالی بورس انتخاب و همچنین رسول سعدی به عنوان خبره بورس کالا و علی امامی میبدی به عنوان خبره بورس انرژی تعیین شدند.

◉ برگزاری جلسه فوق العاده شورای‌عالی بورس

با اتمام جلسه هیات دولت و انتخاب اعضای شورای‌عالی بورس، در ابتدا خبری مبنی بر برگزاری جلسه فوق العاده شورای‌عالی بورس در روز پنج شنبه (۲۲ مهر ماه) با موضوع تغییر رئیس سازمان بورس منتشر شد اما طولی کشید که «محمدعلی دهقان دهنوی»، رئیس سابق سازمان بورس و اوراق بهادار در نامه‌ای به اعضای شورای‌عالی بورس، برگزاری دویست و شانزدهمین جلسه شورای‌عالی بورس را به چهارشنبه (۲۱ مهر ماه) و در ساختمان وزارت اقتصاد و دارایی با موضوع انتخاب رئیس و اعضای هیات مدیره رئیس سازمان بورس و گزارش تحلیل تحلیل بازار موکول کرد و در نهایت این جلسه در زمان مقرر و برای تعیین تکلیف ریاست سازمان بورس برگزار شد.

شورای عالی بورس و اوراق بهادار با حضور اعضاء و به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی طبق زمان اعلام شده تشکیل جلسه داد و در این جلسه «مجید عشقی» به عنوان گزینه نهایی ریاست سازمان بورس به شورا معرفی و به اتفاق آرا از سوی اعضا به عنوان رئیس جدید سازمان بورس و اوراق بهادار انتخاب شد.

اعضای جدید هیات مدیره سازمان بورس اوراق بهادار شامل مجید عشقی، محسن خدابخش، علیرضا ناصرپور، حسن فرج زاده و مهرداد مسعودی فر توسط شورای‌عالی بورس منصوب شدند.

◉ راهکارهایی برای بازگشت روزهای خوش

حال با انتخاب و تایید نهایی رئیس سازمان بورس، دیدگاه‌های جدیدی در این بازار ایجاد شده است و کارشناسان در انتظار اعلام برنامه‌های رئیس جدید سازمان بورس برای بهبود وضعیت بازار هستند، به دنبال آن برخی از کارشناسان به مواردی اشاره داشتند که معتقدند با اجرایی شدن آنها معاملات بورس می‌تواند بار دیگر روزهای خوبی را از خود به سهامداران نشان دهد و شاهد کسب بازدهی‌های معقول از این بازار باشند.

در این زمینه مهدی حاجی غلام سریزدی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا به تغییر رئیس سازمان بورس اشاره کرد و افزود: اهمیت و جایگاه بازار سرمایه بر کسی پوشیده نیست و از این بازار به عنوان شریان اصلی اقتصاد یاد می‌شود.

وی نقش و اهمیت رئیس سازمان بورس را به عنوان متولی اصلی بازار سرمایه بسیار مهم و حیاتی دانست و گفت: با توجه به اهمیت بورس و نفوذ آن، انتظار می‌رود حمایت‌های دولت از بازار سرمایه بیش از گذشته باشد، همچنین بهتر است اقدامی انجام شود تا رئیس سازمان بورس در جلسات هیأت دولت حضور داشته باشد تا بتواند از طریق تعامل با سایر نهادها، ضمن حمایت و حفاظت از سرمایه های اقشار مختلف مردم، جایگاه بازار سرمایه را ارتقا بخشد.

حاجی غلام، اعتماد را به عنوان مهم‌ترین مشکل فعلی بازار سرمایه عنوان کرد و اظهارکرد: نگاه ما به بازار سرمایه باید مانند نگاه به آهوی ترسان باشد که با احساس کوچکترین ناامنی، فرار می‌کند لذا مهم‌ترین انتظار از رئیس جدید سازمان بورس اعتمادسازی و حفاظت از منافع بازار سرمایه است.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: به منظور توسعه و صیانت از بازار سرمایه و تقویت جایگاه این بازار، انتظاراتی از رئیس آینده سازمان وجود دارد که بهتر است آنها را به مرحله برساند.

وی به اقداماتی که باید رئیس سازمان بورس در راستای بهبود وضعیت بازار در دستور کار خود قرار دهد تاکید کرد و افزود: جلوگیری از قیمت‌گذاری دستوری، افزایش تعاملات بین سازمان بورس با بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن وتجارت به عنوان متولی بازار پول و صنعت کشور برای هماهنگی به منظور بهبود ارتباط و جلوگیری از تصمیمات ناگهانی و مخرب بر بازار سرمایه از جمله اقداماتی است که اجرایی شدن آنها روند بازار را بهبود خواهد بخشید.

◉ تلاش برای توسعه زیرساخت‌ها

حاجی غلام به توسعه زیرساخت‌های کنونی بازار سرمایه به خصوص سامانه‌های معاملاتی اشاره کرد و گفت: سازمان بورس بهتر است افزایش تعامل با ارکان بازار سرمایه به خصوص کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در تدوین مقررات، دستورالعمل‌ها و تصمیم گیری‌ها را جزو تصمیمات خود برای ایجاد تعامل در معاملات بازار در نظر بگیرد.

این کارشناس بازار سرمایه، مطالعه و بررسی افزایش و حذف دامنه نوسان در بورس‌ها به منظور افزایش نقدشوندگی بازار، پیگیری از مجلس و دولت در جهت تعیین فرمول‌های بلندمدت در زمینه نرخ خوراک و انرژی صنایع و مشوق‌های مالیاتی به منظور امکان برنامه‌ریزی بلندمدت، ایجاد کسب و کارهای جدید و فراهم آوردن امنیت سرمایه گذاری، تسهیل قوانین ورود شرکت‌ها به بورس در جهت عمق بخشیدن به معاملات بازار سرمایه و جلوگیری از رفتار سلیقه‌ای و دخالت در مکانیزم بازار را از دیگر اقداماتی عنوان کرد که با اجرایی شدن آنها شاهد بازگشت رشد به شاخص بورس خواهیم بود.